

VÄIKE-MAARJA VALLA INFOLEHT

Väike-Maarja
Valla Infoleht
internetis
www.v-maarja.ee
Väike-Maarja
uudised
ka [http://
eestielu.delfi.ee](http://eestielu.delfi.ee)

Nr 8 (243)

SEPTEMBER 2014

TASUTA

Ole koos meiega: **facebook**

Huvitavat ja edukat kooliaastat!

Algame kõik värske jõuga,
nõnda pea ei väsi.
Õppides ja harjutades
kindlamaks saab käsi.

Kersti Merilaas

Väike-Maarja Gümnaasiumis 28 õpilast:
1.a klass
Angelina Alt, Karolina Alt, Elisabeth

salu, Marian Luht, Anna-Liisa Nurm, Kermo Ojaste, Kirke Ojala, Merili Orman, Mona Seppern
Klassijuhataja: Siiri Kanarbik

Väike-Maarja gümnaasiumi 1. ja 12. klass esimesel koolipäeval. Foto Ly Ipsberg.

Teadmistepäev oma pidulikkusega on seljataga ja nii õpilased, õpetajad kui lapsevanemad on juba kohanenud kooliaasta korrapärase rütmiga.

Alanud kooliaasta on erilise tähehdusega 1. ja 9. ning 10. ja 12. klassi õpilastele. Alustajad on uut maailma avastamas ja uute kaaslastega harjumas, lõpuklasside õpilastel aga tuleb kevadeks jõuda enda jaoks sobivaima valikuni oma edasise haridus- ja elutee kujundamisel.

Valla koolide 1. klassides alustas tänavu oma kooliteed 42 õpilast.

Kiltsi Põhikoolis 4 õpilast:

Marleen Hummal, Romet Kajuste, Martti Luik, Marten Vaher
Klassijuhatajad: Ene Kruve ja Sandra Paju

Kiltsi kooli 1. ja 9. klass õppeaasta algul. Foto: Merje Leemets.

Simuna Koolis 10 õpilast:

Nele Alton, Laura Kozlovski, Kenno Kõiv, Saara Mai Leino, Kadri Morozov, Miko Mälton, Carl Randmets, Mart Sinimets, Ron Aaron Tikka, Ketlin Toming
Klassijuhataja: Tiia Lepp

Brigitta Luik, Eneli Mägi, Maris Möldre, Anu Reimann, Kevin Tobreluts
Klassijuhataja: Kati Hiir

Simuna Koolis 9:

Joonas Aru, Tiit Beljaev, Tiit Laid-

Väike-Maarja Gümnaasiumis 41 õpilast:

9.a klass

Laura Inno, Mariliis Kivipõld, Gerttu Kuntro, Jaana Kuusemets, Karmel Laissar, Annabel Leiten, Kristin Lepik, Meelis Lindret, Kerli Lõune, Cristijan-ne Manninen, Svetlana Olonen, Joonas Pau, Pirjo Puusta, Steven Randmaa, Geijo Savolainen, Kaspar Soone, Egle Treffner, Peep-Sass Vaher, Antonio Väljas, Karl-Oskar Õun
Klassijuhataja: Ivi Vainjärv

9.b klass

Marti Alt, Keidi Genrih, Sander Hanni, Lisette Kaselo, Kerdo Kivivare, Dely Kroll, Karmen Lõomets, Henri Matikainen, Kairit Müürsalu, Martin Ojamaa, Kelly Olvi, Anne-Mari Ott, Maiko Pohlak, Robert Põldmaa, Häly Raidla, Katre Reinart, Sten Saaremäel, Liisa Siirak, Ander Talu, Tairi Tiimus, Ken Tomberg
Klassijuhataja: Riina Põldmaa

Väike-Maarja Gümnaasiumi 10. klassis jätkab õpinguid 8 õpilast:

Laura Komp, Mija-Liis Lohk, Marissabell Miadzielec, Maris Pohlak, Romet Prants, Ranno Rajaste, Aare Zilinski, Getlyn Vunder
Klassijuhataja: Kaia Klaan

Gümnaasiumi 12. klassis on tänavu 18 õpilast:

Birgit Basmanova, Kädli Kiipus, Tarvi Kivipõld, Annika Kroll, Reelika Krumm, Marianne Kümnik, Johanna Künnapuu, Anu Limberg, Argo Metsaru, Maria Olonen, Karmen Post, Anett Põllu, Gert Raidla, Rasmus Rikken, Tõnis Saar, Mariin Talu, Ainri Tarassov, Joosep Vainult
Klassijuhataja: Geidi Kruusmann

Väike-Maarja Muusikakooli esimeses klassis alustas õpinguid 19 muusikahuvilist õpilast.

VÄIKE-MAARJAS klaveri erialal 7 õpilast:

Angelina Alt, Eliise Joonas, Eva-Angelika Kaldaru, Thristan Paju, Kati-Ly Randviir, Martta Raudsepp, Sandra Savinski

löökpilli erialal 2 õpilast:

Teele Kaldaru, Madis Kaljula

SIMUNAS

klaveri erialal 2 õpilast:

Sereena Birnbaum, Kadri Morozov

Simuna kooli 1. ja 9. klass kooliaasta pidulikult avaaktusel. Foto: Gertu Põldmaa

violi erialal 2 õpilast:

Hannele Nora Künnapuu, Pilleriin Vaarik

puhkpilli erialal 4 õpilast:

Karolina Alt (metsasarv), Mihkel Ilves (trompet), Katariina Kaljula (klarinet), Maarja-Liisa Sindonen (flööt)

violi erialal 2 õpilast:

Mihkel Maadla, Janek Matsi

Vallavolikogu ja vallavalitsus soovivad kõigile edukat ja huvitavat kooliaastat!

Gümnaasiumi X klassi õpilased said pidulikult kätte matriklid

16. septembri keskpäeval said Väike-Maarja gümnaasiumi 10. klassi õpilased Vabadussõja ausamba juures kätte matriklid ja kinnitati nende kuuluvust gümnaasiumiperre.

Värsked kümnendikud said abiturientide poolt juba varem valutult rebasteks lõõdud, nüüd aga liikusid 10.-12. klassid ühiselt gümnaasiumi peamajast ausamba juurde, kus leidis aset pidulik tseremoonia.

Väike-Maarja gümnaasium on matriklite süsteemi kasutanud üle kümne aasta.

Koolisümboolikaga kõvakaanelisse matriklisse kantakse õpilase kogu gümnaasiumiosa kursuste ja kooliastme hinded.

Üheskoos lugesid õpilased ausamba juures ette töötuse. Eeslugejaks oli abiturient Ainri Tarassov. Töötuse teksti on koostanud õpetaja Elvi Kiisküla ja see kätkeb endas olulisi õpilaseks ole-

mise põhitõdesid. Töötati tunda ka hiljem, juba kooli vilistlasena huvi kooli käekäigu vastu ning aidata oma nõu ja jõuga kaasa kooli arengule. Igaüks andis oma töötusele allkirja ja võttis selle pidulikult koos matrikliga direktor Raili Sirgmetalt ja riigikaitse õpetajalt Ants Rikbergilt vastu.

Valla haridus- ja kultuuriosakonna juhataja Aare Treial tervitas värsked gümnaasiste ja avaldas lootust, et nad kõik jõuavad kord ka abiturienti staatusesse ja et tal õnnestub kõigiga kohtuda ka nende gümnaasiumi lõpuaktusel.

See kaunis matriklite kätteandmise ja töötuse ütlemise traditsioon on Väike-Maarja gümnaasiumis kestnud juba üle kümne aasta. Ürituse toimumine Vabadussõja ausamba juures on sümboolse tähendusega, rõhutab selle pidulikkust ja tähtsust.

Ilve Tobreluts

Foto: Ly Ipsberg

Vallavanema kuu

Käesoleval aastal on möödumas mitmeid olulisi tähtpäevi, mis on Eesti riigi saatust olulisel määral mõjutanud: 95 aastat Võnnu lahingust, 75 aastat MRP sõlmimisest, 70 aastat Sinimägede lahingutest ja Porkuni vennatapulahingust, tähistasime Balti keti 25. aastapäeva ning 10. Euroopa Liidu ja NATO liikmelisuse aastapäeva. Rahva saatust mõjutavate sündmuste meelepidamine on oluline ka selleks, et nende kaudu on võimalik jutustada sisu meie noortele. 23 aastat taasiseseisvumisest on andnud võimaluse üles kasvatada avatud põlvkonna eestlasi, kes on harjunud euroopalike väärtustega ning peavad sõna-, liikumis- ja arvamussvabadust iseenesestmõistetavaks. Vabadus liikuda, õppida ja töötada just seal, kus see inimesele kõige rohkem meeldib ja kus ta suudab end maksimaalselt teostada – on ju meie n-ö kõige-kõigem eesmärk. Loomulikult on parim, kui see valik tehakse Eestimaa kasuks ning just siin luuakse oma kodu ja oma pere. Selle valiku eelduseks on vaba ja iseseisev riik ning ühistele väärtustele põhinev kultuuriruum. Võime rõhutada, et kui kogu rahvas selle eesmärgi eest seisab, siis seda rahvast ei saa niisama lihtsalt võita ja allutada. Täna sed tüd- nendused Ukrainas on tõstnud iseseisvuse säilitamise ja riikliku julgeoleku ja kaitsevõime meie tähelepanu keskmesse. Oleme vaatamata väga keerulistele majandusoludele oma riiklikku kaitsevõimekust aasta-aastalt parandanud ning tänane valitsus on suutnud suunata selleks 2% SKT-st. See paljuräägitud 2% SKT-st on ligikaudu (2014. a Kaitseministeeriumi eelarve) võrdne 384 miljoni euroga (võrdluseks kõik riiklikult toetatavad üldhariduskoolide õpetajad kokku 166 miljonit eurot). Kindlasti on see olnud igal eelarveaastal suureks debatiks, kas näiteks kaitse-, haridus- või sotsiaalkulutused vajavad kõige esimest prioriteetsust. Venemaa viimase aja käitumine on suurendanud nende inimeste hulka, kes saavad aru, et esmasse iseseisvasse kaitsevõi-

messe ja kollektiivsesse julgeolekusse on vaja jätkuvalt panustada.

Hiljuti oli Väike-Maarja muuseumis võimalus arutleda Raul Rebasega teemal „Elu Eestis“. Ka Raul Rebane tõi välja, et lisaks Ukrainas toimuvale füüsilisele sõjale, on käimas tohutute ressurssidega sõda meediakanalites, nn infosõda. Meil endal ei ole mõtet pidevalt nutuselt kiruda, kuidas meid ikka mõne päevaga vallutada saab. Vajame positiivseid ja argumenteeritud mõtteid, kuidas me ise saame oma julgeolekut suurendada. Olgu näiteks rääkimine Kaitseliidu liikmete tänuväärselt tegevusest või ise sellesse organisatsiooni kuuludes. Hea oli kuulata Raul Rebase usku tänastesse Eesti noortesse ja rahvasse.

Väike-Maarja valla arengukava ja eelarvestrateegia aastateks 2015-2018 on läbinud avalikustamise ning ka selle raames korraldatud täiendavad avalikud arutelud Simunas, Väike-Maarjas, Triigis ja Kiltis. Tore, kui leitakse aega oma kogukonna käekäigule sõna sekka öelda ning tänu kõigile, kes aruteludel osalesid. Kui rääkida olulisematest tegevustest järgnevatel aastatel, siis planeeritud on tervisekeskuse rajamine, valla teede investeeringute suurendamine, Väike-Maarja staadioni rajamine, Vao küla katlamaja ümberehitus, Lurichi monumendi püstitamine ja Kilti Kaardilossi väljaehitamine. Oluline on arvestada erinevate omavalitsusüksuse väliste teguritega ning paljud nendest mõjuritest ei sõltu otseselt meist. Nagu igas perekonnas, seavad ka omavalitsuse tegevusele raamid rahalised võimalused. Kui kannatavad meie ettevõtjad ja inimesed näiteks Ukraina kriisist tulenevate sanktsioonide tõttu, siis vähenevad ka omavalitsuse võimalused arendustegevuseks. Ka keskvalitsuse otsused mõjutavad meid oluliselt. Üldhariduse rahastamisest on räägitud palju. Idee – „väiksemate maapiirkondade üldhariduse toetamine“ – on täiesti arusaadav ja mõistetav. Aga kuidas ja milliste vahendite arvelt ja mil-

Indrek Kesküla ja Raul Rebane arutelul Väike-Maarja muuseumis. Foto: Ilve Tobreluts

line on väikesem maapiirkond? Täna veel võib ainult teatud tõenäosusega ennustada, milliseks kujunevad üldhariduse toetusrahade mudelid 2015. aastaks. Oletades, et need planeeritud muutuvad, siis võib Väike-Maarja valla jääda toetus võrreldes 2014. aastaga ligikaudu 45 000 euro võrra väiksemaks. Selle vähenemise korvamiseks on vaja lisaressursse. Võimalusi on erinevaid: kokku hoida haridusvaldkonna siseselt või mõnes teises valdkonnas või leida lisatulusid. Eelarvestrateegiasse on planeeritud maamaksu määra tõus alates 2015. a. Milliseks see täpselt kujuneb, sellele annab vastuse volikogus langetatav otsus. Väike-Maarja vallas on maamaksu määr muutmata alates 2006. a ning oleme üks kõige madala maamaksu määraga omavalitsusi Lääne-Virumaal. Ka rakendatakse tänaseni maamaksu määramisel 2001. a toimunud maa korralise hindamise väärtusi, mille tulemusel on maa hind suurusjärgus 300 eurot hektari kohta. Tegelikult on täna haritava maa ostu-müügi hind 2500-3500 eurot hektari kohta. Seega on maamaks tegelikkusest oluliselt

väiksem. Võimalikust tulevasest muudatusest üht näidet tuues, siis juhul, kui omatakse 5 hektarit metsamaad, võib maamaks suurendada umbes 5 euro võrra aastas. 50 hektari puhul on kasv umbes 50 euro võrra aastas.

Senini on kõik arengukava koostamise protsessis osalejad leidnud, et juhul kui soovime oma üld- ja huvihariduse kvaliteeti tagada, siis on vaja ka selleks lisaressursse suunata. Samas on toimunud juba sellel sügisel ka järjekordne põhimõtteline muudatus riiklike hariduse toetusrahade kasutamise paindlikkuses. Kuni selle aasta septembrini ei saanud omavalitsus kasutada põhikooli õpetajatele määratud palgarahasisid gümnaasiumi õpetajate rahastamiseks ja vastupidi. Õnneks see muudeti Vabariigi Valitsuse määrusega ning omavalitsustel on rohkem vabadust otsustamiseks. Loodan, et selline otsustusvabadus jätkub ka 2015. a. Olulisel kohal kogu arengukavas on erinevate EL toetusmeetmete kasutamine investeeringute rahastamisel. Seega oleneb palju sellest, millised on lähiaastate toetusmeetmete hindamiskri-

teriumid ja kui hästi meie omavalitsusel õnnestub nendes osaleda. Seni veel kinnitamata info puhul võib hindamisel oluliseks ka saada, kas omavalitsus on osalenud viimase 5 aasta jooksul ühinemisprotsessis naabervalla või linnaga. Juhul, kui Tamsalu vald oleks Väike-Maarja valla ühinemisläbirääkimiste ettepaneku vastu võtnud ja me oleksime täna juba tegutsenud ühise valla-na, siis võiksid meie võimalused veelgi paremad olla. Kuid eks aeg näitab. Tänaasel päeval toimub mõistlik koostöö naabritega ning alates septembrist on meil uuesti tööl ühine järelevalvespetsialist (töötades 0,25 kohamääraga Väike-Maarja vallavalitsuses).

Lõpetuseks soovitatakse kindlasti külastada meie suurmeeste Alar Kotli ja Eduard Leppiku näitust algkoolimajas ja muuseumis.

Saagi- ja värviküllast sügist!

Indrek Kesküla

Volikogu materjalid

Kokkuvõtte 28. augusti volikogu istungil arutatust

Istungil osales 14 volikogu liiget.

Jaanus Mätas andis ülevaate 2013. aastal Lääne-Virumaal ja Väike-Maarja vallas toime pandud kuritegude struktuurist ja tutvustas kuritegudega seonduvat statistikat.

1. Detailplaneeringu vastuvõtmine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Väike-Maarja Vallavolikogu 17.10.2013 otsusega nr 30 algatati detailplaneering Äntu külas asuval Vesiveski katastriüksuse ligikaudu 2,5 ha suurusel maa-alal. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on rajada majutusvõimalusega turismikompleks, kuhu kuuluvad saun, majutushoone, garaaž, leivatare, pruulikoda ja rehetare.

Otsustati võtta vastu Äntu külas asuval Vesiveski katastriüksuse ligikaudu 2,5 ha suurusel maa-alale OÜ Hendrikson & Ko poolt koostatud detailplaneering

2. Detailplaneeringu kehtestamine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Simuna alevikus Uus tn 11 katastriüksus asub Väike-Maarja valla üldplaneeringu alusel detailplaneeringu koostamise kohustusega alal, kus maaala kruntideks jagamiseks tuleb koostada detailplaneering. Olukorras, kus katastriüksus asub detailplaneeringu

koostamise kohustusega maa-alal ning maa omanik soovib maa-alal kruntideks jagamist ilma ehitamise soovita ning olemasolevate ehitiste kasutusotstarvet muutmata, annab planeerimis- seaduse § 22 kohalikule omavalitsuse võimaluse detailplaneeringu koostamiseks lihtsustatud korras. Detailplaneering on kooskõlastatud planeeritava kinnisasja ja naaberkinnisasjade omanikega.

Otsustati kehtestada Simuna alevikus Uus tn 11 asuva katastriüksuse maa-alale lihtsustatud korras koostatud detailplaneering;

3. Detailplaneeringu koostamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamine

Ette kandis maanõunik Diana Seep-ter.

Wiru Energiakeskus OÜ esitas 12.08.2014 Väike-Maarja Vallavalitsusele taotluse Ebavere külas asuva Mesiniku katastriüksuse maa-alale detailplaneeringu koostamise algatamiseks. Taotluse alusel kavandatakse rajada kuni 1,6 MW võimsusega biogaasijaam. Selleks soovitakse jagada Mesiniku katastriüksus kaheks: tootmismaks ja elamumaks ning rajada kuni 10 ehitist ligikaudse ehitiste aluse pinnaga 12 000 m². Biogaasijaama peamise toorainena planeeritakse kasutada lähipiirkonna põllumajandusettevõtete tekki- vat looma- ja linnusõnnikut ning teisi põllumajanduslikke tootmisjääke (silo, sõodajahu jms). Biogaasijaama põhi-

produkt on biogaas, mis puhastatakse biometaaniks ning suunatakse gaasi- võrku. Lisaproduktina tekib digestaat, mida kasutatakse orgaanilise väetisena põllumaadel.

Otsustati: 1) algatada detailplaneering Ebavere külas asuva Mesiniku katastriüksuse maa-alal. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on biogaasijaama rajamine; 2) algatada Ebavere külas asuva Mesiniku katastriüksuse maa-alale koostatava detailplaneeringu eluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine. Detailplaneeringu koostamise algataja ja detailplaneeringu kehtestaja on Väike-Maarja Vallavolikogu, detailplaneeringu koostamise korraldaja on Väike-Maarja Vallavalitsus, koostaja (konsultant) on Hendrikson&Ko OÜ.

4. Kultuuri-, spordi- ja külaelukomisjoni koosseisu muutmine

Ette kandis komisjoni esimees Tar- mo Rebane.

Otsustati vabastada Indrek Mägi ja Marju Metsman kultuuri-, spordi- ja külaelukomisjoni liikme kohustustest ning kinnitada komisjoni liikmeteks Ermo Lood ja Kalev Pärtelpoeg.

5. Majanduskomisjoni koosseisu muutmine

Ette kandis komisjoni esimees Avo Part.

Otsustati vabastada Jaak Aader ma- janduskomisjoni liikme kohustustest ja kinnitada Joel Randveer majandusko-

misjoni liikmeks.

6. Revisjonikomisjoni esimehe va- limine

Ette kandis volikogu esimees Ene Preem.

Seoses komisjoni esimehe Siret Kotka suundumisega Riigikogusse on vaja valida komisjonile uus esimees.

Otsustati valida Anu Loorits Väike- Maarja Vallavolikogu revisjonikomisjo- ni esimeheks.

7. Toimingu tegemise delegeeri- mine

Ette kandis jurist-nõunik Peeter Rahnik.

2014. aasta hajaasustuse program- mist on eraldatud Indrek Keskülale toe- tus summas 2 866,55 eurot (omafinant- seering 1 433,06 eurot). Toetuse kasu- tamiseks tuleb sõlmida kolmepoolne leping toetuse saaja, Väike-Maarja Vallavalitsuse ja tööde teostaja vahel. Korruptsioonivastase seaduse § 11 lg 1 p 1 tulenevalt on ametiisikul keelatud toimingu tegemine kui toiming tehak- se ametiisiku enda või temaga seotud isiku suhtes. Ametiisik peab nimetatud asjaolust viivitamata teavitama oma vahetut juhti või ametiisiku ametisse nimetamise õigusega isikut või organit, kes teeb toimingu või otsuse ise või an- nab selle ülesande teisele ametiisikule.

Otsustati delegeerida abivallava- nem Kaarel Moisaale Väike-Maarja Val- lavalitsuse esindajana lepingu sõlmi- mine Indrek Keskülaga.

Info:

Vallavolikogu esimees Ene Preem:

- komisjonide nädal on 8.- 12.09.2014, volikogu juhatusse koosolek toimub 17.09.2014 ja volikogu istung 25.09.2014. Volikogu istungid toimuvad edaspidi Väike-Maarja seltsimajas.

Vallavanem Indrek Kesküla:

- korrakaitse seaduse § 55 p 5 koha- selt on kohaliku omavalitsuse üksusel õigus määrata oma territooriumil kind- laks lastele suunatud või tervise eden- damiseks mõeldud muud kohad, kus alkoholi tarbimine loetakse teisi isikuid häirivaks;

- Lääne-Viru Jäätmekekeskus on esi- tatud igale Lääne-Virumaa omava- litsusele ettepaneku esitada Riigi- kohtule taotlus tunnistada kehtetuks Riigikogus 19.06.2014 vastu võetud ja 01.10.2014 jõustuva jäätmeseaduse muutmise seaduse § 1 p 1, millega tun- nistati kehtetuks jäätmeseaduse § 66 lõige 1¹ vastuolu tõttu kohaliku oma- valitsuse põhiseaduslike tagatistega. Arutasime ettepanekut vallavalitsuses ja volikogu juhatuses ning leidsime, et Väike-Maarja valla ei ole otstarbekas sellist taotlust esitada. Jäätmekekeskuse eesmärk on tagada jäätmevoo suuna- mine jäätmekekeskusesse, kuid sellega ei tagata seda, et jäätmevaldajatele oleks tagatud soodsam hind.

- tervisekeskuse rajamine endisesse konstaablijaoskonda. Võimalik on esi- tada projekt sotsiaalministeeriumile raha taotlemiseks.

Vallavalitsuse materjalid

(13.08, 19.08, 21.08, 27.08, 03.09, 05.09, 10.09 vallavalitsuse istungid)

- Maaküsimused
- Nõustuti Ebavere külas Karja katastriüksuse jagamisega kaheks katastriüksuseks. Moodustused 23,96 ha suurune Loorendi katastriüksus (sihtotstarbega maatulundusmaa) ja 17 194 m² suurune Roosiaia katastriüksus (sihtotstarbega tootmismaa).

- Määrati Simuna alevikus Pargi tn 15 asuva 8-korterilise korterelamu aluse ja selle teenindamiseks vajaliku maa suurus.

- Kinnitati Ebavere külas asuva Mesiniku katastriüksuse maa-alale koostatava detailplaneeringu lähteseisukohad.

- Määrati Väike-Maarja alevikus asuva Kolde tänava uueks pikkuseks 720 m ning muudeti Kolde tänava ruumikuju. Moodustati Kolde tänava ruumikuju muutmiseks tulenevast vabanenud lõigust liikluspind kohanimega Pähkli tänav, pikkusega 472 m.

- Kinnitati Ebavere külas munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 0,51 ha, sealhulgas ehitise alune maa 2084 m², sihtotstarbeks transpordimaa ja kohaaadressiks Puidutööstuse tee.

- Kinnitati Pandivere külas munitsipaalomandisse taotlemiseks moodustatava katastriüksuse pindalaks 0,07 ha, sihtotstarbeks üldkasutatav maa ja kohaaadressiks Mängu.
- Ehitusload
- Väljastati ehitusluba Elektrilevi OÜ-le maakaabelliini rajamiseks asukohaga Nõmme küla, Nõmmekala, Nõmmeveski tee ja Kiltsi-Nõmme tee.

- Väljastati ehitusluba üksikelamu laiendamiseks koos tehnosüsteemide muutmise Väike-Maarjas Aia tn 24 kinnistul.
- Kasutusload
- Väljastati kasutusluba Väike-Maarja Vallavalitsusele jäätmejaamade puiduplatside kasutuselevõtuks Väike-Maarja alevikus, Tööstuse tn 14 ja Simuna alevikus Platsi kinnistul.

- Väljastati kasutusluba Starman AS-le optilise sidekaabli kasutamiseks asukohaga Kiltsi raudteejaam.
- Projekteerimistingimused
- Määrati projekteerimistingimused abihoone projekteerimiseks Simuna alevikus, Orguse tee 2b kinnistul.

- Määrati projekteerimistingimused Egesten Metallehitused OÜ tootmis- hoone laiendamiseks Ebavere külas Lukeni kinnistul.

- Määrati projekteerimistingimused korteri tehnosüsteemide osaliseks muutmiseks Väike-Maarja alevikus Lõuna tn 15 kinnistul.
- Kirjalik nõusolek
- Anti kirjalik nõusolek ehitise ava-

- täidete asendamiseks ja eraldiseisva seiniosa lammutamiseks; Simuna alevikus Pargi tn 6 kinnistul.
- Anti kirjalik nõusolek puurkaevu püstitamiseks Võivere külas Tammede kinnistul.

- Anti kirjalik nõusolek puurkaevu ja veetrassi ehitamiseks ning heitvete imbsüsteemi paigaldamiseks Avanduse külas Tõnise kinnistul.

- Anti kirjalik nõusolek piirdeaia püstitamiseks Kiltsi alevikus Jaama tn 5 kinnistule.
- Hanked
- Kinnitati lihtmenetlusega riigihanke „Väike-Maarja hooldekodu remont“ edukaks pakkujaks Irbistero AS.
- Sotsiaaltoetused
- Nõustuti täiendava sotsiaaltoetuse maksmisega eelarve vahenditest 41 isikule kokku summas 4256 eurot.

- Nõustuti Väike-Maarja õppekeskuse kohatasu 40 eurot kuus ja kooli toiduraha 3 eurot päevas kompenseerimisega 2014/2015 õppeaastal alates 01.09.2014 kuni 31.12.2014 ühele Väike-Maarja valla õpilasele.
- Esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetus
- Kinnitati esmakordselt esimesse klassi mineva lapse toetuse saajate nimekirja.
- Sotsiaaltoetuse eraldamisest keeldumine
- Ei nõustunud sotsiaaltoetuse eraldamisega viiele isikule.
- Hooldajatoetus
- Nõustuti isikule hooldajatoetuse maksmise jätkamisega kuni 31.07.2015.a.

- Nõustuti isikule hooldajatoetuse maksmisega alates 01.10.2014-30.06.2017.
- Igapäevaelu toetamise teenuse rahastamine.
- Nõustuti isiku igapäevaelu toetamise teenuse kompenseerimisega Rakvere Lille Kodu ajavahemikus 01.09.2014-30.06.2015.
- Tugiisiku määramine
- Määrati ühele perele tugiisik.
- Eluruumi sotsiaalkorteriks tunnistamine
- Kinnitati Simuna alevikus Pargi tn 5-10 asuv korter valla sotsiaalkorteriks.
- Sotsiaalkorteri üürile andmine
- Nõustuti isikule sotsiaalkorteri üürile andmisega üheks aastaks.
- Kingi vastuvõtmine
- Nõustuti isikule kuuluva korteriomandi kinke vastuvõtmisega, notariaalse müügilepingu sõlmimisega seotud kulud tasub Väike-Maarja vald.
- Raieloa väljastamised
- Nõustuti Kiltsi alevikus Põllu 4 kinnistul 2 vahtra, 1 papli ja 1 saare maha

- võtmisega.
- Hajaasustuse programm
- Otsustati, seoses sellega, et kolm hajaasustuse programmi toetusesaaja kandidaati ei ole saanud toetuslepingu sõlmimiseks tähtaegselt kooskõlastusi ja kooskõlastuste saamine on veninud toetuse saajatest sõltumatutel põhjustel, pikendada kolme isiku kirjaliku nõusoleku või ehitusloa esitamise tähtaega kuni 01.12.2014.a.

- Seisukoha andmine vee-erikasutisloa taotlusele
- Nõustuti vee erikasutisloa andmisega määramata tähtajaks OÜle Artiston Kinnisvara vee paisutamiseks Mälo paisjärvel.
- Vallavara kasutusse andmine
- Otsustati anda Vao külas asuv tule- tõrjedepoo garaažiboks Vao Ratsaklubi kasutusse. Sõlmida Vao Ratsaklubiga üürileping kehtivusega 1.09.2014 kuni 1.09.2019.

- Otsustati anda eelläbirääkimistega pakkumise korras kasutusse veoauto (operatiiv-tuletõrje) International 1600, registreerimismärk 053ANG ja kinnitati eelläbirääkimistega pakkumise tingimused.
- Kiirusepiirangu kehtestamine
- Nõustuti liikluskiiruse piiramisega 30 km/h 14. augustist kuni 30. septembrini kohalike teede Triigi-Pudivere ja Avispea- Pudivere lõikudel.
- Koormuspiirangu kehtestamine.
- Kehtestati koormuspiirang teede kahjustamise vältimiseks registrimassiga üle 7 tonni veokitele alates 15. septembrist 2014. a järgmistele Väike-Maarja vallas asuvatele teedele: Karaski-Luhe, Padu-Karaski tee, Kärü-Kalaskasvate tee.
- Projektitoetuse eraldamine
- Eraldati Eipri Külaseltsi projektile „Eipri Küla Maja soojaks ja kuuldavaks“ projektitoetust summas 200,00 eurot.

- Eraldati Väike-Maarja Põllumeeste Seltsi projektile „Näitus „Sümbolite arhitekt Kotli““ toetust summas 375,00 eurot.
- Raha eraldamine reservfondist
- Eraldati reservfondist 3566 eurot Väike-Maarja Õppekeskuses teostatavate investeeringute lisakulude katteks.
- Üldhariduskoolide palgakorraldus
- Kooskõlastati valla üldhariduskoolide palgakorralduse põhimõtted.
- Laste koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu ja väljaarvamise kord
- Kehtestati laste koolieelsesse lasteasutusse vastuvõtu ja sealt väljaarvamise kord.

VÄIKE-MAARJA VALLAVOLIKOGU TEATED:

- 1) 28.08.2014 otsusega nr 23 kehtestati Simuna alevikus Uus tn 11 asuva katastriüksuse (katastritunnus 16101:002:0490) maa-alale lihtsustatud korras koostatud detailplaneering.
- Detailplaneeringu koostamise eesmärk on Uus tn 11 maa-ala kruntideks jagamine.
- 2) 28.08.2014 otsusega nr 22 võeti vastu Äntu külas asuva Vesiveski katastriüksuse (katastritunnus 92702:004:0860) ligikaudu 2,5 ha suurusele maa-alale koostatud detailplaneering. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on rajada majutusvõimalusega turismikompleks. Detailplaneeringu avalik väljapanek toimub 22.09 – 05.10.2014 Väike-Maarja raamatukogus (Lõuna tn 10 Väike-Maarja alevik), valla veebilehel www.v-maarja.ee ja vallakantseleis (Pikk tn 7 Väike-Maarja alevik).
- 3) 28.08.2014 otsusega nr 24 algatati detailplaneeringu koostamine ja detailplaneeringu elluviimisega kaasneva keskkonnamõju strateegiline hindamine Ebavere külas asuva Mesiniku katastriüksuse (katastritunnus 92702:004:1670) 3,23 ha suurusele maa-alale. Detailplaneeringu koostamise eesmärk on biogaasijaama rajamine.

Detailplaneeringu koostamise korraldaja on Väike-Maarja Vallavalitsus (Pikk tn 7 Väike-Maarja alevik, vv@v-maarja.ee), koostaja (konsultant) on Hendrikson&Ko OÜ (Raekoja plats 8, Tartu, hendrikson@hendrikson.ee) ning detailplaneeringu algataja ja kehtesta-

ja on Väike-Maarja Vallavolikogu (Pikk tn 7 Väike-Maarja alevik, vv@v-maarja.ee).

Keskkonnamõju strateegilise hindamise läbiviimine detailplaneeringu koostamisel on vajalik järgmistel põhjustel:

- a) Väike-Maarja valla üldplaneeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande alusel paikneb Ebavere tööstuspiirkond keskkonnaningimusi arvestades ebasoodsalt: planeeringuala asub Pandivere ja Adavere-Põltsamaa nitraaditudliku ala kaitsmata põhjaveega alal, tootmisettevõtteid paiknevad valitsevate tuulte suhtes tuulepealsel suunal, hais ja müra võivad otseselt levida Väike-Maarja aleviku elamualadele, vahetus läheduses on Ebavere maastikukaitseala ning puhke- ja spordikeskus ning teatud keskkonnatingimuste kokkulangemisel olemasolevate tootmisettevõtete saasteallikate koosmõju võib tekitada piirnorme ületava saasteainete kontsentratsiooni välisõhus;
- b) tuleb välja selgitada biogaasi tootmise, kasutamise ja transpordiga kaasneva võimalik riskid.

Detailplaneeringu algatamise ja keskkonnamõju strateegilise hindamise algatamise otsusega on võimalik tutvuda Väike-Maarja valla veebileheküljel www.v-maarja.ee ja tööpäevadel vallakantseleis (Pikk tn 7 Väike-Maarja alevik).

Järelevalveinspektorina asus tööle Aul Laanemäe

Väike-Maarja, Tamsalu ja Rakke valdade ühise järelevalveinspektorina asus ametisse Aul Laanemäe.

Järelevalveinspektori ametikoha põhieesmärk on heakorra- ja keskkonnavalase (jäätmehoolduseeskiri, heakor-raeeskiri, koerte- ja kasside pidamise eeskiri jt) järelevalve teostamine, väärtegade menetlemine ja nende toimepanijate väljaselgitamine.

Väike-Maarja vallas töötab Aul Laanemäe igal kolmapäeval. Tema elektronposti aadress on: aul.laanemae@pandivere.eu

MTÜ Roheline Paik väljakuulutatud konkursile laekus kolm taotlust. Nende seast valiti vestlusvoorus välja Aul Laanemäe.

Aul Laanemäe õppis aastatel 1994-1996 Tallinna Politseikoolis ning töötas üle kahekümne aasta politseis – Rakke piirkonnavoliniku, piirkonnakonstaabli ja piirkonnapolitseinikuna.

Piirkonnapolitseiniku ametis oli tal tihti kokkupuuteid PAIK-i piirkonna kõigi valdadega. Seega on siinne ümbruskond talle hästi tuttav. Küllap aitab see kaasa ka järelevalve teostamisele ja ettetulevate probleemide lahendamisele.

4. oktoobril kell 11.00 Väike-Maarja seltsimajas talutoidupäev, laat ja hoidiste konkurss

Kell 11.30

Viisikandle-õpituba, sügisandide ja puude mõistatamise mäng.

LAAT

Kauplema ja oma tooteid näitama on oodatud kõik, kes müüvad talutoitu, põllumajandus-, aia- ja metsasaadusi, talutehnikat, käsitööd ja muudki vajalikku tööstuskaupa.

Laadale on oodatud eestimaine kaup!

HOIDISTE KONKURSS

Tähelepanu, hoidistajad!

Pühendame tänavuse hoidistekonkursi pihlakale – maagilise mõjuga kodumaisele vitamiinipommile.

Selgitame välja parima magusa, soolase ja Ahhaa!-elamust pakkuva hoidise.

Konkursil osalemiseks too kell 10.00-10.30 2 purki/pudelit vähemalt 0,5l hoidist koos retseptiga seltsimajja korraldajate kätte.

Tulemused tehakse teatavaks kell 15.00.

Ootame Sind!

Väike-Maarja seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

4. oktoobril kell 19.00

Väike-Maarja seltsimaja

hooaja avapidu

HALJALA KULTUURIINVASIOON VÄIKE-MAARJAS

Õhtut sisustavad:

• Näiteringi etendus “Külaline Philadelphiast”

• Rahvatantsurühm “Segapidi”

• Tantsuks mängib muusikaline kollektiiv “Ans.Ambel”

Pilet:

eelmüügis 5 eurot,

samal päeval kohapeal 7 eurot.

Info ja laudade tellimine:

Väike-Maarja seltsimaja, tel 326 1837, 5302 4437

e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Simuna naisteklubi keskpäevakohvik

avab taas ukсед Simuna rahvamaja väikeses saalis

pühapäeval, 5. oktoobril kell 12.00

Seekord sirvime reispäevikuid.

Swedbanki töökorraldus Väike-Maarjas

Swedbank teatas oma valmidusest säilitada füüsilise pangateenuse asulates, kus alates 1. juulist oli kavas panga-kontorid sulgeda. Täna­stes asukohta­des pangakontorid samal kujul siiski tööd ei jätka, ent pangateenust paku­takse vastavalt kokkulepetele kohalike omavalitsustega. Sularahateenuse ta­gamiseks jäävad kõigisse kohtadesse nii sularaha sisse­ kui väljamakseau­tomaadid. Väike­Maarjal on panga tee­ninduspunkt avatud 16. juulist.

Swedbank ja Väike­Maarja valla­valitsus on jõudnud kokkuleppele, et edaspidi on pangateenused klientidele kät­tessaadavad järgmisel moel:

- **Tavapärased pangateenused ning telleri abi ja nõuanded panga kaugkanalite kasutamise osas pa­kume Väike­Maarja Vallavalitsuse ruumides aadressil Pikk 7 (I kor­rus, ruum nr. 109). Lahtiolekuajad: E 8.00­17.00, T­R 9.00­16.00, lõuna 13.00­13.30.**

- **Sularahatehinguid saab edas­pidi teha sularaha sisse­makse­ ja väljamakseautomaadis. Automaadid asuvad aadressil Pikk 16.**

Kõige mugavamalt on pangateenu­sed Väike­Maarja klientidele kät­tessa­adavad interneti, mobiili, pangaauto­maadi ning telefonipanga vahendusel. Tutvustame lähemalt, mis on mis ning kuidas neid kasutada.

TELEFONIPANK

Telefonipank on nagu pangatelle­ri teenus ilma kontoris­se tulemiseta, kliendina ei pea Te oma rahaasjade aja­miseks kuhugi minema – piisab, kui ko­dus helistate telefonipanga numbril 6 310 310. Telefonipank on kiire, paindlik ja vahetu. Saate oma rahaasjades­t üle­vaate nii sageli kui vaja. Telefonipanga kasutamisel on teenus oluliselt pike­malt kät­tessaadav kui pangakontori pu­hul, sest telefonipank töötab varahom­mikust hilisõhtuni, samuti laupäeviti ja pühapäeviti. Telefonipangas suhtlete te otse telleriga.

Telefonipank töötab kõigil töö­päevadel kella 8­20 ja nädalavahe­tustel kella 10­18.

- Telefonipangas:**
- Saate teha vajalike maksetehin­guid või väärt­paberitehinguid.
 - Sulgeda pangakaardi.

- Küsida infot oma kontojäägi koh­ta.

- Lisaks saate küsida infot valuuta­vahetus­ ja aktsiakursside kohta. Selleks, et neid tehinguid läbi tele­foni teha, tuleb sõlmida leping ja siis saate oma isikut tõendada paroolikaar­di, PIN­kalkulaatori või mobiil­ID­ga. See on sarnane pangasaalis isiku iden­tifitseerimiseks.

Telefonipank on turvaline. Jälgige Teile antud juhiseid ja saate turvaliselt korraldada kõik vajalikud toimingud. Kõik telefonipanga kõned salvestata­se. Nõnda on Teil alati kindlustunne, et võimalike vaidluste ja arusaamatuste korral saab uuesti kuulata Teie ja pan­gatöötaja vahelise kõne salvestust.

Telefonipangaga liitumine

- Telefonipangaga saate liituda Swe­dbanki kontoris.
- Pärast lepingu sõlmimist saate pa­roolikaardi ning seejärel saategi kohe mugavalt oma tehinguid tegema haka­ta.

- Telefonipangaga liitumine on ta­suta ning kuutasu maksma ei pea.
- Tehingute eest teenustasud on sa­mad, mis pangakontorist sama tehin­gut teostades.
- Telefonipanga kasutamisel on va­jalik nuppudega lauatelefon või mobiil­telefoni.

INTERNETIPANK

Swedbanki internetipank on koht, kus pääsete oma makseid ja lepinguid sõlmima mis tahes kellajal ja mis tahes kohast – tähtis on vaid, et saate kasu­tada internetiühendusega arvutit. In­ternetipangast leiате infot nii meie tee­nuste kui ka Swedbanki kui organisat­siooni kohta. Samuti saate siin sõlmida lepinguid ning teha pangatehinguid. Internetipangas on paljude tehingute tegemine soodsam kui kontoris. Inter­netipanga kasutajaks saate, kui sõlmite pangakontoris lepingu.

MOBIILIPANK

- Mobiil­pank – pank alati taskus. Mobiil­ipanga kaudu on igalt poolt kii­relt kät­tessaadavad:
- Kontojääk
- Väljavõte
- Maksed
- Pangaautomaatide asukohad

- Väärt­paberitehingud

Lisaks veel mugavad mobiilmak­sed ja kontojäägi info. Mobiil­imakse on kõige soodsam, kiirem ja mugavam või­malus eraisikutevaheliseks sularahata arveldamiseks, sest:

- mobiil­imakse on tasuta, maksate vaid kõneajatasu oma mobiil­sidefirma­le
 - mobiil­imakse laekub otsekohe, sh nädalavahetustel ja riigipühadel, ning ka eri pankade vahel, kes seda makset pakuvad (praegu pakuvad mobiil­imak­set vaid Swedbank ja SEB)
 - saate mobiil­telefoni vahendusel raha üle kanda igal ajal ja igal pool.
- Makse tegemiseks piisab saaja mo­biil­numbri teadmisest.

SALDO MOBIILIS

Helistades mobiil­telefonilt numbri­le 1503, saate igal ajal küsida telefoni teel infot oma konto jäägi kohta. Nii ei pea Te olema teadmatuses, kas kontol on ikka piisavalt raha soovitud ostu te­gemiseks. Mobiil­telefoni kaudu konto jäägi küsimise eest tuleb tasuda vaid mobiil­sideoperaatori kehtestatud tee­nuse­numbri minutitasu.

“Saldo mobiilis” lepingu saate sõl­mida internetipangas ja pangakontoris.

MÄÄRATUD MAKSED

Igakuiseid makseid on võimalik teostada ka läbi pang­automaadi. Sel­leks on vaja eelnevalt pangakontoris telleril sisestada vajalikud andmed.

Tuleb vaid kaasa võtta arve, kus va­jalikud rekvisiidid olemas. Kui need on tehtud, siis saate sularahaa­utomaadis vaid mõne nupuvajutusega makse teos­tatud. Oma kliente saame ka koheselt peale andmete sisestamist juhendada, kuidas automaadis makset teostada.

NÕUSTAMISKESKUS

Nõustamiskeskusse helistades saa­te vastuseid oma igapäevastele küsi­mustele, mis on pangaga seotud. Näi­teks saate uurida kus asuvad lähimad pangaa­utomaadid või pangakontorid, küsida valuutakursse, sulgeda oma kaart kui see on kadunud, küsida nõu kui jääte hätta internetipanga kasu­tamisel jmt.

Teie Swedbank

Okste ja kõduneva materjali vastuvõtmine Väike-Maarjas

Alates 15. septembrist ei ole enam kasutusel senine okste kogumisplats Väike-Maarjas.

Uus plats asub JÄÄTME-JAAMA (Tehno tn 5) kõrval ja on avatud jäätme-jaama lahtioleku kella-aegadel:

E-R – 12.30-18.00
L – 08.30-15.30

NB! Oksad ja kõdunev ma­terjal eraldi sorteeritult!

Väike-Maarja valla jäätme­jaamade operaatori
Ene Kesküla ametitelefon on 520 1656.

Lumetõrjetööde hange

Väike-Maarja Vallavalitsus kuulutas välja hanke lumetõrjetööde tegemi­seks valla teedel ja tänavatel 2014./2015. talveperioodil.

Täpsem info ja hankedokumendid:
Kaarel Moisa, tel 505 3558, e­post: kaarel@v-maarja.ee

Erametsakonsulent Aadu Raudla vastuvõtuajad

Erametsakonsulent Aadu Raudla võtab metsaomanikke vastu Väike-Maarja vallamajas II korrusel ruumis nr 210 **üle nädala neljapäeviti kell 9-13.**

Vastuvõtupäevad:
9. ja 23. oktoober **4. ja 18. detsember**
6. ja 20. november

Oodatud on kõik metsaomanikud metsandust puudutavate probleemidega (metsa uuendamine, hooldamine, raied, erametsaomanikele makstavad toetused).

Erametsaomanike nõustamine on riigi poolt toetatav.
Tel 524 8963, e-post: aadukas931@gmail.com
Telefoni ja meili teel võib pöörduda teile sobival ajal.

Perearsti teade

Teatan, et vastu tulles patsientide soovile, pikendame alates 1. oktoobrist 2014 tööajaväliseid vastuvõtte.

Teisipäeval kell 18.00-20.00 töötavad nii arst kui pereõde, saab teha ka vereanalüüse. Neljapäeval kell 18.00-20.00 on pereõe vastuvõtt.

Püüdke liikuda iga päev värskes õhus, tervislikult toituda ja olla rõõmsameelsed, viirusinfektsioonide hooaeg on juba alanud.

Ilusat sügist soovides

Mall Lepiksoo

Perearst Mall Lepiksoo praksise lahtiolekuajad alates 01.10.2014

Telefonikonsultatsioonid telefonidel 3261 166 ja 528 5225:
E, K, R – 8.00-9.00 **N – 10.00-11.00**
T – 9.00-10.00

Arsti vastuvõtuajad:
E – 7.00-13.00 **N – 10.00-16.00, pereõde 18.00-20.00**
T – 7.00-13.00 ja 18.00-20.00 **R – 7.00-13.00**
K – 7.00-13.00 **L – kokkuleppel**

Vereanalüüse võetakse:
E, T, K, R – 7.00-9.00 **N – 9.30-11.00**

Mall Lepiksoo perearstipraksis on taas 40 Eesti parima seas

Eesti Perearstide Selts valis välja 40 parimat perearstipraksist üle Eesti. Hin­damisel võeti arvesse praksise töökorraldust, arstiabi kät­tessaadavust, ravi kva­liteeti, sealhulgas haiguste ennetamist, arstiabi järjepidevust ning koostööd patsientidega.

Valik tehti nende perearstikeskuste hulgast, kes omal soovil enda andmed esitasid ja nende alusel kõrgeima punktisumma said, teatas perearsti selts.

Lääne-Virumaalt osutusid valituteks:
- Perearst Mall Lepiksoo OÜ (Väike-Maarja)
- Sõmeru Perearst OÜ (Sõmeru)
- OÜ Eraarst Kersti Veidrik (Rakvere)
- OÜ Kadrina Tervisekeskus

Perearst Mall Lepiksoo OÜ kuulus ka eelmisel aastal nelja Lääne-Virumaalt parimate sekka valitud perearstipraksise hulka.
Palju õnne ja jõudu!

Maavalitsus austab kuldpulmapaare

Lääne-Viru maavalitsus koostöös EELK Rakvere Kolmainu koguduse ja Rakve­re Karmeli kogudusega korraldab aasta lõpus austamisürituse Lääne-Virumaa kuldpulmapaaridele, kel on täitunud või täitumas tänavu 50 abieluaastat.

Samuti on üritusele oodatud kõik need paarid, kel tänavu täitunud 5-aastase sammuga kuldpulmadele järgnevad pulma-aastapäevad.

Pikaajaliste abielupaaride austamisüritus korraldati Lääne-Virumaal esma­kordselt 2012. aastal. Tookord vastasid üleskuts­ele nii abielupaarid ise kui nen­de pereliikmed, kes oma vanemad või vanavanemad kirja panid ja kohalegi tõid ning tähistasid oma 50., 55. või 60. pulma-aastapäeva. Eelmisel aastal osales antud üritusel 15 paari.

Tänavune tunnustamine leiab aset 28. novembril kell 14 Rakvere Kolmainu kirikus. Oma osalemissoovi saab kuni 15. oktoobrini edastada maava­litsusele telefonil 325 8001 või e­posti teel info@laane-viru.maavalitsus.ee Kõik on oodatud austamisüritusele kirja panema ka oma tänavu väärikat pulma­aas­tapäeva tähistavaid vanemaid, vanavanemaid või teisi lähedasi.

Näitus „Sümbolite arhitekt Kotli“ tõi Alar Kotli ja tema rikkaliku loomingu väikemaarjalastele lähemale

28. augustil avati Väike-Maarja gümnaasiumi algklassidemajas Väike-Maarjas sündinud arhitekti Alar Kotli 110. sünniaastapäevale pühendatud näitus. Näitus, mis avas hulganisti Alar Kotli usumatult rikka isiksuse erinevaid tahke – andis põhjaliku ülevaate tema elust ja laialdasest tööst ning seda rikas tas rohke väljapanek arhitekti kavandatud mööblist, pisiskulptuuridest, tekstiilidest, joonistustest ja isiklikest esemetest.

„Tere tulemast jagama seda muinasjutulist uhkusetunnet, mis valdab meid, väikese paiga inimesi, tajudes siit kasvanud suurmeeste saavutusi. Ja seda, kuidas suurte tegude kõrval saab jääda südamlikuks ja soojaks. Jääda inimeseks,“ ütles näituse avamisel selle peakorraldaja Kadri Kopso.

Need sõnad on väga tabavad, iseloomustamaks siit võrsunud arhitekt Alar Kotlit (27.08.1904-04.10.1963). Väike-Maarjas sündinud, Rakveres ja Tartus õppinud ning Danzigi Tehnikaülikoolist arhitektikutse saanud tipparhitekti, kelle loomingusse kuuluvad enam kui saja tema projektide järgi Eestisse ehitatud hoone kõrval niisugused sümbolehitised nagu Tallinna Lauluväljak ja Presidendikantslelei ning kes on Estonia teatri taastamisprojekti looja.

Tõotades nii Eesti Vabariigi kui ENSV ajal väga olulistel ja vastutusrikastel ehitustegevust kujundavatel ametikohtadel, leidis Alar Kotli alati aega ka oma viie lapse ning südamelähedaste hobide jaoks. Kotli elulugu on dokumenteeritud tema rohkearvuliste joonistuste ja maalidega.

Kadri Kopso sõnul võib selle näituse saamisloo alguseks lugeda 2010. aasta augustikuud, mil Väike-Maarja läks ajalukku tormide pealinnana. Valla tookordse ehitusnõunikuna tuli tal ronida kiivrita jäänud kirikutorni konstruktsiooni kahjustusi hindama. Ilma katuseeta tornis oli palju valgust ja kõik aja jooksul puidule jäädvustatud autogrammid olid hästi loetavad. Tal- le hakkas silma, et 23.07.1945 oli seal käinud Alar Kotli. Ehitusala inimesena ja arhitektuurihuvilisena teadis ta, kes Alar Kotli on. Meeles oli seegi, et ta on Väike-Maarjas sündinud. Kadri pani Alar Kotli sünniaja endale igaks juhuks telefoni kirja ja igal aastal 27. augustil ütles telefon talle, kui vanaks oleks Alar Kotli sel päeval saanud.

Kadri hakkas otsima rohkem infot

Kotli ja tema pere kohta ning avastas lausa jahmatusega, et enamuse ehitisi, mida ta oli Eesti mõistes sümboolse- teks pidanud, on Kotli loodud. Teemas- se süvenedes ja tuttavaid Kotli-teemal küsitledes märkas Kadri, et ega Kotlist väga palju ei teatagi. Siis ta mõistis, mis on tema missioon Väike-Maarjas – teha Kotli jälle nähtavaks!

Kadri otsis kontakti Kotli perega, tegi Pandivere giidide koolituse lõpu- töö kohalikust suurkujust – Alar Kotlist ning valmistas ette Kotli teemapäevad Väike-Maarjas, Rakveres ja Tallinnas. Kõik ikka selleks, et anda võimalikult palju infot Alar Kotli eluloo, töö ja kau- nite ehitiste kohta.

Teemapäevade käigus tekkis mõte jõuda suurema näituseni. Suurepära- ne näitusesaal oli ju omast käest võt- ta – Kotli projekteeritud Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside maja ise on osa ekspositsioonist. Kild-killu haaval hakkas Kadri teemat edendama. Võttis ühendust disainibürooga Velvet ja teki- tas neis huvi. Nemad soovitasid kaasa- ta ka professionaalne näitusekuraator. Selleks sai arhitektuuriloolane Karin Paulus.

„Karin Pauluse suunamisel sai tuhi- tud küll arhitektuurimuuseumi ma- terjalides, küll erinevates fotoarhiivi- des, hooneid pildistatud, Kotli tütarde Anu ja Malle elamised piltide ja doku- mentide otsingul „peapeale pööratud“ ning kõige lõpuks mööblist pooltüh- jaks kantud,“ rääkis Kadri Kopso näitu- se avamisel.

Selle ühise koostöö tulemusena sündiski arhitekt Alar Kotli 110. sünni- aastapäevaks fantastiline näitus „Süm- bolite arhitekt Kotli“.

Näituse kuraator Karin Paulus, kelle sõnul Kotli elustiil oligi mõnes mõttes kunstiline eneseväljendus, ütles, et on näitusega äärmiselt rahul, nii stendi- dega kui ka perekonna kogust pärit esemetega. Näituse ettevalmistamine pakkus talle palju üllatusi ja avastamis- rõõmu.

Arhitekti tütar Anu Kotli kiitis Kad- ri Kopso visadust näituse materjalide kokkukogumisel, selekteerimisel ja eks- poneerimisel ning ütles, et see, millega Kadri on hakkama saanud, on lausa us- kumatu. „See on imeilus näitus, see lä- heb inimestele korda,“ rõõmustas Anu Kotli ja lisas, et Kadrist on kujunenud lausa nende perekonna pikendus Väi- ke-Maarjasse.

Näitust vaadates ja nähtusse süüvi- des tekkis tahtmatult küsimus, et kust tuli maal sündinud ja kasvanud poisile mõte hakata arhitektiks, luua midagi nii monumentaalset ja nii eripalgelist?

Sellele küsimusele on väga taba- valt vastanud kümmekond aastat ta- gasi, Alar Kotli 100. sünniaastapäeva aegu, tollane Väike-Maarja muuseumi juhataja Ene-Riina Ruubel: „Veetnud lapsepõlve erksa vaimuga köstriperes, õppinud nägema ilu just lihtsuses ja suur tahe nähtut jäädvustada, andsid poisile kätte pliatsi ja värvid juba väga noores eas. Küllap tundusid pisikesele poisile ka Väike-Maarja kiriku kaared suurtena ja isa mängitud muusika pani mõtlema, miks see just kaarte all nii kaunilt kõlab. Kõik saab alguse lapse- põlvest! Kindlasti teadis väike Alar, et isa plaanide järgi ehitati Kotlite äri- maja (praegune Georgi söögituba). Mitmeid kordi on Alar just seda nur- ka oma joonistel jäädvustanud, nii et paistab ka Kaarma kõrtsihoone, mille juures temagi sai 5 kopika eest Georg Lurichi kaameli seljas istuda. Kindlas- ti jälgis kaheksa-aastane poisike uhke seltsimaja ehitamist Väike-Maarjasse, kuigi ta siis ei teadnud, et Fromhold Kangro projekteeritud maja oli selle aja üks uhkemaid juugendlikke maju terves Eestis.“

Aitäh Kadri Kopsole, kes Alar Kotli tegemistesse põhjalikult süvenes ning kelle eestvõttel tuli Kotli väikemaarja- lastele lähemale ja tema loodu sai taas nähtavaks.

Näitus Väike-Maarja gümnaasiumi algklasside majas ootab külasta- jaid kuni 28. septembrini. Laupäeviti on näitusekülastajatel olnud võimalik osaleda erinevates töötubades. 27. septembril kell 11 saavad huvilised harjutada portree joonistamist kunstitöpetaja Maie Lepiku juhendamisel.

Väike-Maarjast rändavad näituse- tahvlid (ilma originaalesemeteta) välja- panekule Rakvere Gümnaasiumi (okt), siis Tapa Vene Gümnaasiumi (nov), Simuna rahvamajja (dets), kevadeks on näitus tellitud Tallinna Parikaste Maja galeriisse ning suveks Heimtali muu- seumi. Kindlasti täieneb näitusepai- kade loetelu veelgi – eesmärk on käia sellega läbi võimalikult palju Kotli pro- jekteeritud koolimaju.

Ilve Tobreluts

Suvistest tegemistest Kiltsis

Meeldetuletuseks – kevadel valiti Kilt- sis uus külavanem. Nüüdseks on ka külavanema 100 päeva möödas. Missu- gused arengud on vahepeal toimunud?

Külavanem Sigriti eestvedamisel sai suve algul värvitud bussijaama ning seoses jalgpalli MM-iga joonistas ta bussijaamale ka Brasiilias toimu- va jalgpalli MM-i maskoti. Värv andis külavanema pere. Sigriti initsiatiivil on paigaldatud peatänavale lilleamplid ja üks suur lillepott. Kuuma suve tõt- tu tuli neid ka pidevalt vastu. Amplid pidasid kenasti terve suve vastu, kuid kahjuks muinastulede õöl, pimeduse varjus, tegi kamp noori kolm amplit pu- ruks... Kahju, et leidub selliseid noori, kes ei oska väärtustada oma kodukohta ega hinnata seda kui proovitakse mida- gi paremaks ja ilusamaks teha.

Jaanipäeval õnnistati meid suure- pärase ilmaga ning kõik õnnestus väga hästi. Oli ansambel, võistlused, auhin- nad, õhupallimüüja ning puhvet. Isegi härra Edgar Savisaar ei pidanud pal- juks meie Kiltsi jaanitulelt läbi astuda. Inimeste tagasiside oli igati positiivne. Siinkohal tahan öelda suured tänud valla töömeestele, kes eelnevalt trim-

merdasid ja platsilt muru niitsid ning meiega koostööd tegid. Tänud laulja- tele ja eriti kõhutantsijatele, kes täitsid kõik ansambli pausid. Aitäh kõigile, kes olid korraldamisel abiks: Pilvi, Rita, külavanema asetäitja Margus, Sigrit, Sten, Annabel, Tair, Kaja, Aili, Väino, Eha, Margus, Mari-Vivian, Peep.

Tänu Väike-Maarja vallavalitsuse toele on suvel saanud teoks ka kaks projekti: talgupäeva eterniidi utiliseeri- mine ja Kiltsi rahvamaja katuse remont. Perekond Vain, suur tänu Teile MTÜ-le annetatud rahalise toetuse eest!

Infolehe ilmumise aegu peaks Kiltsi rahvamajas täie hooga juba käima põ- randa renoveerimine, mille teeb teoks Tallinna linnavalitsus ning ehitab Bork- holm Ehitus OÜ.

Veel on sügisesse plaanitud Kiltsi aleviku elanike küsitlus. Peagi saa- buvad küsitluslehed teie postkasti- desse ning tagasisidet palume täide- tud ankeetide näol Kiltsi poodi, sel- leks ettenähtud kasti, 19. oktoobriks.

Tegusat sügist!

Siret Stoltzen
 MTÜ Meie Kiltsi juhatuse liige

Näituse avamisele lisas pidulikkust Solare meeskvarleti HaLeMaja esinemine.

Kadri Kopso tänamas Alar Kotli tütart Anu Kotlit näituse õnnestumisele kaa- sa aitamise eest.

Kadri Kopso ja Kotlite pere liikmed näitusesaalis.

Näitus pakkus palju uudistamist ja üllatusi.

Anu Kotli kinkis Kadri Kopsole tänutäheks isa 1942. a tušijoonise Toompea vaatega.

Palju erinevaid hooneid erinevate kasutusotstarvetega, aga kõik ikka Alar Kotli looming. Foto: 6 x Heili Nõgene

September Simuna koolis

Kauaoodatud ja imeilus suvi sai jälle kuidagi märkamatult läbi. Muidugi võis saabuvat sügist augusti lõpupoole märgata punavate pihlapuude, üksikute kollaste kaselehtede ja põllul müravate kombainide järgi. Emad-isad võtsid lapsed kaasa ja läksid linna kooliks vajalikku kraami ostma. Mõned lapsed ootasid kooli minekut, teised tahtsid ruttu täiskasvanuks saada, et mitte kunagi enam koolipingis istuda. Nii nagu igal aastal.

9. klass esitamas palasid „Mõmmi aabitsast“.

Foto: Gertu Põldmaa

Simunas oli aga kooli algus eriline, sest õpilaste arv kasvas mullusega võrreldes 15 õpilase võrra. Arvestades hetkeolukorda meie haridusmaastikul, on see ühe pisikese maakooli jaoks suurepärase näitaja. Aktus oli meeleolukas ja südamlilik. 9. klass esitas vastsetele koolijätsidele palasid lasteaia tutvavaks saanud „Mõmmi aabitsast“. Kohal oli ka Mõmmi ise. Muusikaringi õpilased esitasid päevakohaseid laule. Lausuti tänusõnu õpetajatele ja koolitöötajatele, kel oli põhjust tööjuubeliaastat pidada. Saatsime välja-teenitud puhkuspõlve pidama Simuna

kooli majandusjuhataja Sirje Pakkone- ni ja kehalise kasvatusõpetaja Hillar Kasu. Hillar jääb siiski meie suureks rõõmuks võimla peremeheks ja lubas oma mehise pilgu õpilaste sportlikel tegemistel peal hoida. Tervituskõnes meenutas vallvolikogu esimees proua Ene Preem, kuidas tema oma kooliteed alustas. Kaasas olid tal tollane aabits ja koolimüts. Minule tõi see silme ette 40 aasta taguse 1. septembri, kus ma isa käekõrval, pisikese ja arglikuna, kimp astreid käes, üle tohutu suure (siis tundus nii) koolimaja läve astusin...

Täna seaks päevaks on kooliaasta kenasti käima läinud. Edukalt on läbitud evakuatsiooniõppus. Läbi viidi kooli spordipäev, kus selgitati iga klassi parim sportlane nii tüdrukute kui poiste arvestuses. Käidi Lääne-Virumaa algklasside kergejõustikuvõistlustel ning saavutati seal põhikoolide ja algkoolide grupis 512 punktiga II koht. Ka pendelteatejooksu II koht nendel võistlustel kuulus Simuna koolile. Läbi sai viidud traditsiooniline Nunnu konkurs ja osaletud kihelkonnakoolide sügiskrossijooksul Rakkes. Õpetajatel ja koolitöötajatel on läbi viidud töökoosolek Simuna hariduselu 325. aastapäeva tähistamise organiseerimiseks. Jagatud ja omandatud on koolitarkust, saadud heade tegude eest kiita ja halbade eest laita.

Simuna kooli direktor
Kaja Põldmaa

MTÜ Ökokratt soovib ääremaa üheskoos turvalisemaks muuta

30. augustil toimus Järsi küla Metsamõisa tallu rajatud Puhta vee teemapargis Järva-Jaani, Tamsalu ja Väike-Maarja valla lähikülade päästeõppepäev. Taoline õppepäev oli sarjas esimene, õpiti küttekoldeid hooldama ja küttekoldeid otstarbekalt kütma.

Järgmine koolitus toimub 4. oktoobril Metsamõisas, lektoriks on politseinik Üllar Kütt. Käsitletavateks

teemadeks: oma- ja naabrikaitse ning ellujäämise õpe, vara- ja korrakaitse ning juhtumi lahendamine, psühholoogiline ettevalmistus kriisilukorras toimetulekuks.

Täpsema informatsiooni saamiseks kirjutage info@okokratt.ee või helistage telefonil 513 2149.

Priit Adler

Erilised hetked Eipris

Augusti keskel kogunes Eipri külla inimesi lähedalt ja kaugel. Üles sai kirjutatud 138 inimest, kohaks oli Eipri külamaja, kuupäevaks 16. august ja kokkutoovaks sündmuseks Eipri küla kokkutulek.

Ilus ilm oli muidugi varakult terveks päevaks tellitud ja õhtune vihmabini- gi hoolikalt ajastatud, et suunata rahvas lõkke äärest hubasesse külamajja, kus jätkus juttu pea südaõhtundideni. „Mul pole tööpäevad ka nii pikad kui see üritus siin,“ kostis õhtul kõrvu. Tun-

nustavalt.

Kauni laupäeva sisse mahtus rohkest erinevaid tegevusi, aga ka aega niisama mõnusaks koosolemiseks, vana- de tutvuste soojendamiseks ja uute sõlmimiseks.

Kokkutulek algas päevale kohaselt hümni, lipuheiskamise ning tervitussõnadega külaseltsilt ja vallavanem Indrekult. Külavanem Aare tegi puukese kinkimisega üleskutse hakata küla suu- rematel üritustel külamaja esist järg- mööda elupuudega palistama. Kokku-

Teadmistepäeva pidulik aktus lasteaia 1. septembril

Vallavanem Indrek Kesküla tead- mistepäeva aktusel Väike-Maarja lasteaia.

Väike-Maarja lasteaia pere kogunes 1. septembril muusikasaali, pooleteise kuni seitsmeaastased lapsed, kõik sõbralikult koos, teadmistepäeva aktusele.

Lapsi ja õpetajaid tervitas soojade sõnadega Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla.

Suuremad lapsed teadsid juba oo-

Väike-Maarja mudilased avaaktusel põnevusega kuulamas-vaatamas.

data traditsioonilist üllatusesinemist õpetajate poolt.

Näod läksid naerule, kui sisse tulid Lotte ja Bruno, kes esitlesid oma kooli toredaid tegemisi. Lotte oli aga suvel mütsi kudunud, milles kõrises kommi- leiutusmasin ja loomulikult sai seda kohe saalis katsetada ning kõik said kommi maitsta.

Lotte ja Bruno oma kooliaja toredaid tegemisi esitlemas. Foto:3x Sirje Orro

Pärast aktust sõitsid direktor, muu- sikaõpetaja, koolieelikud Karlotte ja Gregor, Lotte ning Bruno Väike-Maarja lasteaia Kiltsi rühma lapsi tervitama ja kommileiutist demonstreerima.

Toredat kooliaastat kõikidele õppi- jatele ja õpetajatele!

Tiia Mänd
lasteaia juhtaja

Kiltsi koolis asus eripedagoogina tööle Sandra Paju

Räägi en- dast!

Olen pärit Tuudi külast, Läänemaalt. Teisel eluaas- tal kolisime ema ja õega Tallinna. Lõ- petanud olen Tallinna Saksa

Gümnaasiumi ja Tallinna Ülikooli. Mul on vanem õde.

Kelleks tahtsid noorena saada ja mis sind huvitas?

Keskkoolis tahtsin minna lenduriks õppima, aga kuna Tartu oli kaugel ja mina tahtsin Tallinna jääda, valisin en- dale eriala Tallinna ülikoolist. Tahtsin õppida midagi humanitaarvaldkonnast ja kaalusin, kas õppida sotsiaaltööd või eripedagoogikat, ja läks nii, et valisin viimase. Koolis olid mu lemmikõppeai- ned rootsi keel ja matemaatika. Rootsi keel hakkas mulle nii meeldima, et õppisin seda edasi ka pärast keskkooli ülikoolis ja kursustel. Rootsi keel on sarnane inglise ja saksa keelele ning on ilusa kõlaga.

Matemaatikas olid mul põhikoolis suured raskused, aga pärast vaevanä- gemist ja eraõpetaja juures käimist, muutus see mulle loogiliseks ja see hakkas mulle meeldima. Tegin mate-

maatikas ka riigeksami.

Sul on poeg Sören, kes käib Kiltsi mõisas lasteaia. Tal on Rootsi nimi. Kas see oli teadlik valik?

Ei olnud. See nimi tõusis lihtsalt esile teiste nimede seast. Ma ei mõel- nud, et ma panen oma lapsele kindlasti Rootsi nime. Mulle meeldis teisi nime- sid ka, näiteks Ekke.

Kes on olnud su suurimad eesku- jud?

Põhikooliaegne sõbranna. Ta oli mu täielik vastand. Mulle ei meeldinud õp- pida, mul oli palju sõpru, ma olin üsna populaarne. Tema aga oli selline kunsti- inimene, kes ütles alati oma arvamuse välja, mistõttu ta ei meeldinud pal- judele ja oli natuke veidrik. Aga ta oli andekas ja tal läks koolis hästi. Minul ei läinud. Lõpuks aga tema isiksus aval- das mulle mõju. Peale põhikooli muu- tusid mu prioriteedid ja ma hakkasin õppimise vastu rohkem huvi tundma.

Kuidas sattusid tööle Kiltsi Põhi- kooli?

Leidsin mehe, kes on Kiltsi kooli vi- listlane ja kelle vend juba töötas siin koolis. Selle aasta augustis otsime Pi- keverre kodu ja nii sattusin siia. Kiltsi kool otsis samal ajal eripedagoogi, ma kandideerisin ja mind võeti tööle.

Millega tegeled vabal ajal?

Lapsena laulsin Ellerheina mudilas- kooris, teismeeas tekkis paus ja hiljem

laulsin Tallinna Ülikooli naiskooris. Tallinnas elades käisin ka laulujoogas, väelaule laulmas. Nüüd tahaksin ha- kata joogas käima. Olen juba uurinud, et Ebaveres on selleks võimalus. Mulle meeldib ka jooksmas käia. Maal on eriti mõnus, rohkem ruumi, vaikust ja tunta- valt puhtam õhk kui linnas.

Mida pead oma töös oluliseks?

Et lapsed oleks rõõmsad ja usksid endasse. Mulle endale ei meeldinud koolis käia ja minu arvates peaksid õpetajad panustama sellesse, et lapsed tuleksid rõõmuga kooli. Ma tahaksin, et lapsed ei võrdleks ennast teistega, vaid leiaksid selle, milles nad ise on tuge- vad.

Millised on su esimesed muljed Kiltsi koolist?

Vähe lapsi! Õpetajad väga toredad ja vaimukad! Kool on väga ilus, uhke on käia mõisas tööl, ei ole selline klassi- kaline koolihoone. Tundub, et õpilased ise oskavad ka seda hinnata: lauad ja seinad on puhtad, ei ole soditud. Silma hakkab ka see, et õpilased hoiavad õpe- tajatega kokku, ei mäsä nii palju, kui mina oma kooliajast mäletan. Õpilased on mõistlikumad.

Kiltsi kooli eripedagoogi Sandra Paju intervjuueiris
Mari-Vivian Laht

tulekul saigi tema ja külaseltsi esinaise Kai poolt istutatud arvult teine elupuu, esimene on sirgumas möödunudasta- sest külamaja avamisest saati.

Päevale andsid hoogu Aare ja Terje veetud seltskonna- ja võistlusmängud – Eipri stiilis kalapüük, saapavise ja kepikõnd, meeskonnavõistlused kan- deraamidega pesupäev ja suvine suu- satamine, ning tegevused lastele. Kai juhendas vaibakudumise õpituba ja ühisesse vaibakesse said triibud mit- metelt meestelt-naistelt-lastelt.

Siinkohal ütleme tänusõnad kõigi- le eelpool ja edaspidi mainitud meie oma-inimestele ja Eipri sõpradele, kel-

le koostegutsemine üritusele sisu ja värvi andis.

Suur tänu Tairole väärt ühisfoto- klõpsu eest ja Marjule Väike-Maarja muuseumist ülevaate eest küla aja- loost. Aitäh endisele külaelanikule Evaldile akordionimuusika eest, mis ka külainimestes pillimängusoovi elustas. Spetsiaalse kontsertkava eest oleme tänulikud noortebändile Fresh Start, mille solistide Katrini ja Mariana juu- redki Eipri külas on. Eraldi tänu sündmuse õnnestumise eest kuulub Indrekule, Katrinile, Artile, Sai- male, Marele, Elvele, Avele, lõkkemeis- ritele ja kõigile usinatele perenaistele,

kes kehakinnitamisest ühtteist valmis- tasid.

Eipri küla kokkutuleku korraldami- sele pani õla alla ka Väike-Maarja val- lavalitsus. Suur tänu!

Oli eriline päev ümbritsetuna pal- judest, kelle jaoks on Eipri kasvanud koduks, keda seovad meie külaga mä- lestused või lähedased inimesed. Aitäh osalejatele rõõmsa koosviibimise eest!

Heili Nõgene

Foto: Tairo Lutter

Noortekeskus suvel

Suvi on möödas ja suvel toimunud järel vaid lõbus meenutus. Väike-Maarja valla 13–16-aastased noored said ka sel aastal osa malevasuvest, sedapuhku juba 18. suve. 70 noort kõplasid kalmistutel teid, taastasid raudaedu ja -riste, korrasid Väike-Maarja aleviku haljasalasid, valmistasid ette Väike-Maarja laieneva jäätmejaama territooriumi, pesid lasteaiade õuetarvikuid, ulatasid abikäed Simuna kiriku koristamistöödel, lõhkusid ning ladusid puid, koristasid noortekeskusi, jne, jne.

Töid oleks jagunud veel ja veel, aga ega malevasuve eesmärk ole ainult töö tegemine. Noortele toimusid ka erinevad koolitused: muinsuskaitseametist käidi rääkimas raudaedade ja -ristide ajaloo, noored said teadmisi, kuidas hooldada ja vajadusel taastada neid mälestusmärke. Taas oli noortele ohutusest rääkimas päästja Eimar Täht, kes omab laialdasi kogemusi ja teadmisi erinevate lõhkekehade olemasolust ja ohtudest. Samuti jagas mees õpetussõnu vees käitumisest ja oma elu tervena hoidmisest. Noortele toimus ka esmaabi lühitutvustus: noored said proovida kergemate haavade sidumist, esmaabi andmist. Ilja Golomb käis noortele tutvustamas arvutit kui ühte muusika tegemise abivahendit. Lääne-Virumaa karjäärikeskusest külastas noori Tiit Sābel, kel kaasas kohver põnevate materjalidega. Noored said teadmisi CV ja motivatsioonikirja kirjutamisest, panna proovile teadmisi erinevate ametite palganumbrite suurusest, katsetati tööintervjuud ja tehti muudki põnevat.

Malevasuvest ei jäänud puudu ka väljasõit – külastasime Meelteaeda Tamsalu vallas. Tutvusime meelteaia rajamise ideedega, katsetasime ka enda peal, kuidas üks või teine meel vastavas paigas töötab. Matkasime pikalt metsigade jälgedel, matka jooksul tehtud piltidest valmis loodusfilme. Kogu matka tegi noortele põnevaks Priit Adler, kes oma sütitavate juttudega kogu päeva nauditavaks tegi.

Malevasuve ei saa olla ilma noorte-

ta, aga ka ilma toetajateta. 2014. aastal olid toreda malevasuve taga Väike-Maarja vallavalitsus ja Eesti Noorsootöö Keskus.

Kuna kõik noored kahjuks malevasse ei mahu, jätkus tegevusi ka peale maleva. Väike-Maarja valla noortekeskus alustas kevadel projektiga „Riskilaste toetusprogrammi rakendamine läbi noortekeskuste“. Projekt on rahastatud Euroopa Majanduspiirkonna (EMP) toetuste programmi „Riskilapsed ja -noored“ avatud taotlusvoorst „Noorte- ja noorsootööorganisatsioonide võime kaasata riskilapsi ja noori on paranenud“. Projekti kestus 24 kuud (105 nädalat). Projekti alguse ja lõpu kuupäev:17.03.2014-16.03.2016.

Programm on osa Haridus- ja Teadusministeeriumi üldisest strateegilisest tegevusest, mis on suunatud laste ja noorte heaolu parandamisele, formaalharidussüsteemi ja noorsootöö mitmekesistamisele ning selle abil ka ennetustööle. Koostöös HTMiga viib programmi ellu Eesti Noorsootöö Keskus, programmi partneriteks on Justiitsministeerium, Sotsiaalministeerium ning Norra Kohalike ja Regionaalsete Omavalitsuste Liit. Projekti koordineerib Eesti Avatud Noortekeskuste Ühendus.

Eelmainitud projekti abil alustasime huvitegevusega, noortega koos katsetati meisterdada asju „prügist“ – pudelikorkide abil rinnanõelad, savist valmisid ehted, kasutuna seisma jäänud kaubakataloogikaaned leidsid koha õnnitluskaardil, värvisime liiva. Ja kõik see on alles algus. Projekt kestab veel terve aasta ja natuke peale, selle aja jooksul saab katsetada nii mõndagi. Loodame, et projekt aitab kaasata veelgi rohkem noori. Seega head ideed kaasa ja noortekasse!

Ilusat kooliaasta algust ja tublit jätku!

Väike-Maarja valla noortekeskuse pere nimel
Meeli Veia

Külalised Argentiinast

On sügis. Rändlinnud otsivad taevast tähtede järgi teed lõunamaale, koolijütsid käivad ringi mossis nägudega, põllumees vahib igal hommikul murelikult taevasse ja Tallinna tänavatel vurvavad mustad limusiinid kõrgete külalistega. Eestimaa elab oma vaikset sügiselu ja kuigi siin, Lääne-Virumaal, ei pea kiruma liiklusummikuid ja on rahulik, juhtub ka meie kanti kaugeid külalisi, kes tunnevad huvi oma vanemate, vanavanemate ja vana-vanavanemate jälgede vastu sügiseseel Maarjamaal.

Niisugused inimesed on perekond Hoffmannid – Peter Ferdinand Hoffmann ja proua Heidrun, Erico Ferdinando Hoffmann Breustedt ja proua Renate (Mausi). 30. augustil toimus Väike-Maarja kiriku juures kokkusaamine kaugele külalistega.

Neli inimest Hoffmanni suguvõsast elavad Argentiinas, kuid meile saabusid nad oma juurte avastusretke käigus läbi Müncheni, Riia ja Tallinna. Endastmõistetavalt huvitas neid kõik, mis on säilinud nende esivanematest, eriti pastoritest.

Hoffmannide esivanemaks oli Johann Peter Hoffmann, kes tuli Väike-Maarja maile 1817. aastal, rentis väikese talukoha, kuhu asutas kaupluse. Peagi tuli jõukus, osteti maad ja ehitati hooned. Nii pandi alus Müüriku (Marienhofi) mõisale. Peres kasvas üles 6 poega ja üks tütar. Vanem poeg Georg Konrad päris mõisa, kaks venda õppisid arstideks, teised pastoriks ja ap- teekriks. Õde Luise abiellus Simuna pastor Hugo Richard Paukeriga. Georg Konradil oli kahest abielust 12 last. Tema poeg Hugo Vilhelm ja pojapoeg

Fridrich Arthur olid Viru-Jaagupis pas- torid, viimase õde Elly Theka Wilhelmi- ne oli aga Väike-Maarja kirikuõpetaja Paul Eberhardi abikaasa.

Suure tänutundega suhtusid küla- lised selgitustesse ja informatsiooni,

Müüriku Hoffmannite järeltulijad oma esivanemate hauasamba juures Väike-Maarja kirikaias. Foto. Ellu Moisa.

mida lahkelt jagas proua Ellu Moisa, tuginedes oma kogemustele nii ajaloo- õpetajana kui ka muuseumitöötajana. Külalised said kaasa koopiad surnuaia plaanidest, millel olid näidatud nende suguvõsa liikmete matmiskohad. Nad tutvusid Väike-Maarja kirikuga ja vaatasid üle ka teised muistsed kalmukohad. Külastati ka Müüriku mõisakohta. Toimunud kokkusaamise eestvedaja

ja hing oli EELK Väike-Maarja kogu- duse juhatuse liige Heli-Liivia Komp. Tänu tema energiale ja positiivsusele sai teoks, et teiselt poolt Atlandit saa- bunud külaliste pikk reis end vaimsalt ära tasus ning neile jäi Eestimaast mul-

je kui sooja vastuvõtu ja heade inimes- tega paigast põhjamaises Euroopas. Väike-Maarjast siirdusid Hoffman- nid edasi Koeru, millega neid samuti seovad ajaloolised sidemed.

Ülevaate pani kirja ja vahendas koh- tumist tõlgina
Ville-Markus Kell

Väike-Maarja muusikakoolis alustab tööd eelklass

Käes on september – tarkusekuu.

Nagu paljud koolid, alustas ka muu- sikakool oma tööd 1. septembril. Nii on maja taas täis muusikat, askeldamist ja remondimehi.

Sel aastal alustab taas tööd eelklass. Eelklass on eelkõige nendele väi- kestele muusikasõpradele, kellel on

edaspidi plaan asuda õppima muusi- kat meie koolis. Eelklassis lauldakse ja mängitakse, õpitakse nooditarkust ja tutvutakse erinevate pillidega.

Eelklassi esimene kokkusaamine on **teisipäeval, 30. septembril kell 18.00** seltsimaja teisel korrusel. Eelklassis ei ole sisseastumiskat-

seid. Õppetund toimub üks kord nä- dalas. Õppetasu suurus 5 eurot kuus. Õpetajaks Rutt Vilu. Kohtumiseni muusikakoolis!

Registreeri tel 326 1177 või 503 1910
Vallo Taar

Õppekeskuse koka ja autotehniku eriala õpilased lähevad praktikale Saksamaale

Väike-Maarja õppekeskuse esitatud projekt „Koka ja autotehniku eriala kutseõppurid praktilisi oskusi omandamas Schwerinis“ sai positiivse vas- tuse ja Erasmus+ programmi raames rahastatakse kahel õppeaastal Väike- Maarja õpilaste praktikat Saksamaal kokku 33 712 euro eest.

Projekti eesmärgiks on toetada kutseõppes osalejaid teadmiste, oskuste ja kvalifikatsiooni omanda- misel. Toetatakse õppiija isiklikku arengut, tööalast konkurentsivõi- met ja osalemist Euroopa tööturul. Eesmärk on noorte kutseõppurite võõrkeelte oskuse parandamine ja õpilaste motiveerimine uue keele õppimiseks.

Projektiga saadab Väike-Maarja õppekeskus kahe aasta jooksul nel- jaks nädalaks Saksamaale Schwerini linna erialasele praktikale 16 teise ja kolmanda kursuse autotehniku ja koka eriala õpilast, nende hulgas 8 hariduslike erivajadustega õpilast.

Ettevõttepraktika käigus praktiksee- rivad autotehniku eriala õpilased autohooldamist, tehnohooldust ja diagnostikat ning koka eriala õpila- sed klienditeenindust, toitlustamist ja praktilist köögitööd.

Projekti käigus saavad Eesti õpi- lased teises kultuuris töötamise kogemuse ja võimaluse tutvuda vöö- rustava maa erialase töökultuuriga.

Projekti partneriks Saksamaal on ettevõtte Salo+ Partner Kutsehari- duskeskus, kes on sertifitseeritud täiendõppe osutaja. SALO+ Partner grupi töö keskendub tööturul eba- võrdses olukorras olevate inimeste aitamisele, arendades uusi ja alter- nativseid töövõimalusi ja tööhõive alasid. Salo heaks töötab umbes 600 inimest, enamjaolt õpetajad, ja aastast õpetatakse rohkem kui 6000 õpilast.

Heili Nõgene

Isegi kui oled joogast ainult mõelnud

Sellel hooajal keskendume selja tervisele ja painduvamaks muutmisele!

KUNDALINI JOOGA

VÄIKE-MAARJA NOORTEKAS

teisipäeviti

8:48 - 10:15

EBAVERE TERVISESPORDIKESKUSES

neljapäeviti

18 - 19:30

Sobib nii algajatele kui ka edasijõudnutele!

Riietu mugavalt ning võta kaasa matt või väike kaltsuvaip ja tekk lõdvestuse ajal pealevõtmiseks.

Info ja tundi registreerimine: 55 525 929 või kristiine.adamson@gmail.com

Oma lugu, paiga lugu, Eesti lugu, soome-ugri lugu ehk Eduard Leppiku 90. sünniaastapäeva tähistamisest

Näitus “Seljakotid selga!”

Eduard Leppiku 90. sünniaastapäeva tähistamisele on algus tehtud. Tema matkade teemaline näitus on avatud Väike-Maarja muuseumis, paigas, mille olemasolu alusepanija oli ta ise oma Väike-Maarja keskkooli muuseumi kogudega. Väljapanek “Seljakotid selga!” on sissevaade Eduard Leppiku ligi 200 matkapäevikusse. Korrektselt vormistatud, piltide ja postkaartidega täiendatud matkapäevikud on üks huvitava- maid materjale, millega Väike-Maarja muuseumil on õnn olnud kokku puutuda. Näitus jääb avatuks 31. oktoobrini.

Võistlusmatk

25. septembril stardib Väike-Maarja seltsimaja eest Eduard Leppikule pühendatud võistlusmatk, millesarnane toimus siin viimati neliteist aastat tagasi Eesti raamatu aastal. Ka Eduard Leppik korraldas võistlusmatku ja osales teiste matkadel. Legendi järgi kontrollpunkte läbides saab üle 20 võistkonna oma strateegia kohaselt õppida

tundma Väike-Maarja valla radu. Neli tundi vältav võistlusmatk toob siinsetele teedele Väike-Maarja valla koolide õpilased, õpetajad, Eduard Leppiku sugulased ja teised matkahuvilised.

Paigaloo konverents

9. oktoobril Väike-Maarja seltsimajas aset leidev konverents on ehk ebatavalise ülesehitusega. Isikuloo konverentse tavatsetakse alustada mõne üldistava sissejuhatava teemaga ja liigutakse üldiselt üksikule ehk järk-järgult püütakse avada konverentsi kõnealust inimest. Eduard Leppik oma tegevusega aegade lüliks olemisest täielikult teadvustununa seesugust lähenemist ei vaja.

Usun, et meil on tema tegevuse ja pärandi meeldetuletamise kaudu midagi olulist iseenda ja kogukonna tarvis õppida ja otsida edasist suunda.

Eduard Leppik on siinse paiga identiteedi taaslooja pärast Teist maailmasõda. Tänu temale on meil oma paiga tunne, oma lugu. Paraku muutub aas-

tatega iga maastik – põlvkonnad vahetuvad, inimesed kolivad. Mõtlemine on pingutus igas ajas, sageli ebameeldiv tegevus, millele tuleb pidevalt asendustegevusi otsida, kuid harjutatav ja lõpuks sisemise sunni ajel tiivistavas- se vormi valatav. Mõttelend. Tunda on, et siinne kogukonna vaim vajab ergutamist ja elavdamist, vajab lisahoogu, et minna uuele, tulevikku vaatavale mõtestatud ringile. Vajame mõtlemise värskendamist ja mõtlemise hoogustamist. Kuidas läheme soomeugrilastena edasi iseenda looga, oma paiga looga, Eesti looga?

Alustame konverentsi Eduard Leppiku tegevusega keelepõllul ehk ettekandega “Keelemees Eduard Leppik – F. J. Wiedemanni keeleauhinna laurea- at”. Tuletame meelde tema loomingu- t ja vaatame Eduard Leppikut tänase õpilase silme läbi.

Pärastlõunapausi järel uurime koos konverentsikülastajatega vastkoostatud kaardilt paiku, mida Eduard Leppik oma rännakutel ja matkadel läbis, vaatame neid tema fotosilma kaudu. Ning siis – konverentsi viimase ettekandega “Oma lugu, paiga lugu, Eesti lugu, soome-ugri lugu” Valdur Mikita lahtimõtestatuna viime kokku ajatu aja, viime kokku tänase inimese aja ja ruumiga, kust oleme pärit, ruumiga, kus F. J. Wiedemanni keeletammik meie paigas on kasvamas “lingvistiliseks metsaks”. Püüame konverentsi lõpus mõista, mida meil kogukonnana ja paiga (paik- sete) (maa)inimestena oma ülesandeks võtta tuleb, mida meile ülesandeks on antud kanda. Valdur Mikitat on tituleeritud autoriks, kes pea nelikümmend aastat pärast Lennart Meri “Hõbevalge” ilmumist annab eestlaste eksistentsile ülemaailmse ja üle kümnete tuhandete aastate ulatuva mõõtmise. Lennart Meri “Hõbevalgega” on siinsel paigal oma

Konverentsi PÄEVAKAVA

9. oktoobril 2014

12.30-13.00 kogunemine, registreerumine

13.00-13.05 **Avasõnad**

Väike-Maarja vallavanem Indrek Kesküla

13.05-13.40 **Keelemees Eduard Leppik – F. J. Wiedemanni keeleauhinna laurea- at** Marit Alas, Emakeele Selts

13.40-14.00 **Kodu-uurijast kirjamees Eduard Leppik**

Irma Raatma, Väike-Maarja raamatukogu

14.00-14.20 **Väike-Maarja mees Eduard Leppik**

Õpilasettekanne, Väike-Maarja Gümnaasium

14.20-14.35 **Eduard Leppikule pühendatud võistlusmatka võitjate autasus- tamine**

14.35-15.10 *Kohvipaus*

15.10-15.40 **Matkamees Eduard Leppik (matkadest tema 200 matkapäevi- ku põhjal)** Marju Metsman, Väike-Maarja muuseum

15.40-16.30 **Oma lugu, paiga lugu, Eesti lugu, soome-ugri lugu**

Valdur Mikita, mitmete raamatute, sealhulgas “Lingvistiline mets”, autor.

Pärast konverentsi lõppu seame sammud F. J. Wiedemanni keeletammikusse Eduard Leppiku tamme juurde, seejärel süütame küünlad tema haua ja jätkame tutvumist näitusega “Seljakotid selga!” ning mõttevahetust Väike-Maarja muuseumis.

Info: Marju Metsman (526 3831)

seos. Usun, et Valdur Mikital on meile midagi olulist avada ning kogu konverents saab meie kõigi jaoks väärt kogemuseks.

Fotopärand ja etteloletav tekst

Lisaks konverentsile saame oktoobrikuus osa Eduard Leppiku fotopärandist Väike-Maarja ja Simuna raamatukogudes. Vaatame omaaegseid kaadreid paikadest, mis täna on tundmatu- tuseeni muutunud. 17. oktoobril leiab Karin Kiige eestvedamisel Väike-Maarja gümnaasiumis aset Eduard Leppiku tekstide ettelugemispäev, Väike-Maarja

raamatukogu pere toimetab Eduard Leppiku kirjasõna Väike-Maarja laste- aeda. Ja seejärel...

... ootame lund, et teoks teha üks vahva suusamatk Väike-Maarjast Neerutisse!

Kohtumiseni 9. oktoobril paigaloo konverentsil!

Marju Metsman

Väike-Maarja muuseumi juhataja/ Eduard Leppiku 90. sünniaastapäeva tähistamise toimkonna liige

Tähelepanekuid Tarapita ja Virveringi Itaalias tantsufestivalil käigult

„Ükski hull ei ole hull, kui sa tema aru- saamadega nõustud.“

Gabriel García Márquez

Näited hullustest, mida turistid Itaalias teevad, toob välja inglisekeelne uudis- tekanal The Local. Kui Tantsuselts Tarapita noored ja vanad ning Tamsalu Virvering teada said, et sõit Rooma külje alla Braccianosse kultuurifestivalile algab marsruudiga Väike-Maarja-Tamsalu-Tallinn-Virtsu-Pärnu-Bracciano ning esimese ööga bussis, tundus üksnes teekonna selline algus juba üsna hullu tembuna. Aga, kui Saaremaalt meiega liitunud vahva naisrühm Koidukiiri oli täitnud pooled kohad meie bussis, esimesed vanalinna külje all fantastilistes majutuspaikades ööbi- mised Nürnbergis ja Luccas olid toimunud, saime aru, et oleme sattunud tänu Europeade Komitee korraldusele kirjeldamatult toreale reisile.

Kümne hulluse hulka on tõusnud Colosseumile või teistele tuntud vaata- misväärsustele oma nime kraapimine. Möödunud aastal karistati näiteks üht Türgi naist 160-eurose trahviga ning nõuti Firenze asuva Ponte Vecchio sil- la puhastamist, kuhu ta oli küünelakiga sinna oma nime kirjutanud. Arvan, et suutsime Bracciano vastuvõtjate mällu kirjutada mälestuse meist, kui ilusa- te (kuid 32 kraadises kuumuses veidi sobimatute) rahvarõivaste väarikatest kandjatest, kelle tantsud on rahulikud, kuid huvitavate liikumistega; kelle tü- dukud on särasilmad ja naeruhimu- lised ning mehed riukalikud ja kindla- meelsed.

Turistid, kes püüavad minevikus toi- munut taaselustada ja seda Roomas, Trevi purskkaevus, kuuluvad ka top- hul- luste tabelisse. Ausraallane, kes mais 250-aasta vanusesse barokk-purskkae- vu hüppas, sai trahvi 180 eurot. Meie grupil ei oleks seda õnnestunud teha isegi mitte väga suure tahtmise korral, sest sattusime oma Rooma-ekskur- sioonil ajaloolisele vaatepildile. Ni- melt oli Trevi üleni tellingutes ja vaid väike lastebasseini suurune süvend oli jäetud parema-käega-üle-vasaku-öla- mündiviskajate-müüdi ihalejatele. Ette kiirustades peab ütleva, et tellingutes objektide üle arvepidamine läks reisi lõpus juba üsna sassi, sest tellingutes oli näiteks osa Colosseumist, veidi Va- duzi linna, Mozarti ja Sissi kujud Viinis.

Väljas söömisel ei näi esmapilgul mitte midagi ebaseaduslikku, kuid 2012. aasta oktoobris muudeti Rooma linnapea poolt illegaalseks süüa snä- ke ja rämpstoitu linna monumentide li- giduses. Seda loetakse ka kümne hullu tembu hulka ja kui keegi sellise teoga vahele jääb, lubab seadus teda trahvi- da 25-500-eurose rahatrahviga. Õnneks me ei pidanud riskima, sest igas kohvi- kus pakutavad kohalikud road, kümned erinevad *celatod* ja igaõhtune kolmekäi- guline õhtusöök hotelli restoranis laul- va *camerieriga*, ei jätnud meile aegagi rämpstoidule mõelda.

The Locali arvates on hullumeelsus ka turistide katsed iidvanadelt kuju- delt või hoonetelt tükke murda ja neid kodumaale toimetada. Lisaks saavad näppajad tihti peale alles trahvisum- mat tasudes teada, et põue aetud tü-

kike on juba mitmes koopia koopiate koopias. Meie koju jõudnud pagas si- saldas vaid sündsates kogustes maius- tusi; veine; Vesuuvi servalt, Pompeijst, Vatikanist, Veneetsiast, Pisast või mu- jalt ostetud suveniire ja hulgi põnevaid fotosid.

Ebasündsad hullused, mida on mainitud The Locali nimekirjas kolmel korral, ei tulnud meie vahvate reisisel- lide puhul kõne allagi. Neid asendasid veinigurmaanlus – tegime sommeljee Aivari eestvedamisel läbi põneva tee- konna ühes ainulaadses veinimajas, mis on Toscana maalilisse looduses- se ehitatud maailmakuulsas arhitekti Renzo Piano (kelle kuulsaim stiilinäide on ehk Pariisis asuv Pompidou keskus) poolt alles 2007. aastal. Ning eks võib parajaks hulluseks lugeda ka selle, et saime põgusalt tutvuda kolme kääbus- riigiga - Liechtensteini, San Marino ja Vatikaniga ning üldse kokku läbida 11 riiki ja ületada Sankt Moritzi lähedal 2284-meetrine mäekene.

Täname tantsijate poolt meiega kaa- sasolnud fänne Tamsalust, Pudiverest, Rakkest ja Kiltisist ning loodame, et ka teile jäi sellest esialgu veidi hirmutav- suure reisiplaani läbimise järgselt mõ- tetesse mõni kohake maailmas, mida kunagi veelkord külastada, mõni mait- se, mida veelkord tunda ning mõni hul- lus, mida hoolimata kõigest läbi teha.

Tarapita ja Virveringi tantsuõpetaja **Egne Liivalaid**

Festivaliteekond viis Tarapita ja Virveringi tantsijad sel suvel Itaaliasse.

Bracciano linnapea vastuvõtul. Foto: 2 x Erakogu

Segakoor Helin kutsub oma ridadesse lauluhuvilisi!

Eelmisel aastal tähistati Väike-Maarja seltsimajas koorilaulu 140. aastapäeva. Peo korraldamise eestvedaja oli segakoor Helin – viimaste aastakümnete üks püsivamaid sinse koorilaulutraditsiooni hoidjaid ja jätkajaid. Külas olid Koeru ja Järva-Jaani segakoorid ning Rakke naiskoor. Emotsionaalse tervituslauluga esines Rakvere meeskoori esindus.

Väike-Maarja koorilaulu algusaeg

ulatub 1873. aastasse. Kogu 140 aasta jooksul on ikka jätkunud koorilaulu arendajaid ja kooride kokkukutsujaid ning juhendajaid-dirigente. Pastor L. Fankhaenel, Johan Elken, köster Eichorn, Peeter Koit, Mihkel Kampmann, Johan Kotli, Märt Meos, Tuudur Vettik, J. Peebo, V. Neuman-Neemre, K. Kok ja Karl Elken, Jakob Aru, Heino Sein, Ella Lillo, Leida Kompus, Koidula Naelpää, Aaret Inno, A. Abel, Arno(ld) Ka-

semaa, Sirje Sõnum, Vallo Taar, Regina Altrov, Raivo Narits, Ly Ipsberg, Marju Metsman – igaühel neist on oma osa Väike-Maarja koorilaulu traditsiooni kestmises.

Praegune segakoori Helin dirigent Valve Libene liitus segakooriga 1995. aastal. Alguses lauljana, mõni aeg hiljem hakkas õpetama häälerühmade partiisid. Valvel oli hiljaegu ümmargune sünnipäev, mille puhul talle veel-

kord palju õnnitlusi ja jaksu jätkata segakoori dirigendina.

140 aastaga on siinsed koorid üle elanud paremaid ja halvemaid, paljulubavaid ja kitsamaid aegu. Ka praegune aeg on muutumises. Me elame arvutite ajastul, kus paljud noored eelistavad seltsitegevusega tegeleda internetis ja jututubades. Kõigil on kiire ja tegemisi on palju. Kuid võtke aega enda ja oma lähedaste jaoks, seltsitegevuseks oma kogukonnas ja oma seltsimajas.

Siinkohal esitan üleskutse kõigile lauluhuvilistele. Segakoor Helin

ootab oma ridadesse uusi lauljaid! Väikeses kohas on raske kokku saada kõiki häälegrupe ja eriti on puudus meeste häälest. Väike-Maara seltsimaja ja segakoor Helin ootavad laulusõpru laulma igal esmaspäeval õhtul kell 19.30. Esimene kohtumine on 6. oktoobril.

Väike-Maarja seltsimaja juhataja
Kalev Pärtelpoeg

Tantsuselts Tarapita alustab uut tantsuhooaega ja ootab oma ridadesse uusi tantsijaid

Kui oled juba ammu mõelnud, et tahaksid rahvatantsu tantsida, esineda, uusi tutvusi saada, trenni teha ja nautida seda kõike fantastiliselt toredate inimestega, siis tule trenni!

Sellel hooajal on plaanis:

- osalemine Meeste tantsupeol Rakveres;
- osaleda võimalusel mõnel festivalil, esineda piirkondlikel sündmustel, teha koostööd kohalike ja maakondlike üritustekorraldajatega.

Esimene trenn toimub esmaspäeval, 6. oktoobril kell 19 Väike-Maarja gümnaasiumi võimlas.

Kaasa võta treeningriided ja -jalatsid.

Eeldame segarühmas tantsimisel paarilise olemasolu, kuid mõistame, et partneri leidmine võib võtta aega ja esimestele treeningutele võib tulla ka üksinda. Kui leidub üksikuid meesterahvaid, siis nemad võivad julgelt ka ilma paariliseta tulla.

Juhul kui tahad tantsida, kuid esimene kokkusaamisaeg sulle ei sobi, anna endast ikka märku.

Meie tegemistest saab lugeda ka Tantsuselts-Tarapita facebooki lehel.

Tantsimisteni!

Info: **Egne Liivalaid**, tel 5648 7949

Sündmuste kalender

30. septembril kell 18.00 Väike-Maarja muusikakooli eelklassi esimene kokkusaamine seltsimaja teisel korrusel. Õppetasu suurus 5 eurot kuus. Info: Vallo Taar, tel 326 1177 või 503 1910

1. oktoobril kell 18.00-20.00 koolitus „Mees peab olema viljakas“ Simuna rahvamaja jalutussaalis. Esinema tuleb 2010. a parim koolikokk ja toitlustusettevõtja Urmas Lindlo. Osalemine tasuta. Info: Reet Maadla, tel 523 5544

4. oktoobril kell 11.00 alustab hooaega Väike-Maarja seltsimaja: talutoidupäev, hoidiste konkurss, sügislaad, viisikandle õpituba ja kell 19.00 hooaja avapidu Haljala kultuurinvasioon Väike-Maarjas. Õhtut sisustavad näiteringi etendus „Külaline Philadelphiast“, rahvatantsurühm „Segapidi“, tantsuks mängib muusikaline kollektiiv „Ans.Ambel“. Pilet eelmüügist 5 eurot, kohapeal 7 eurot. Info ja laudade etteellimine: seltsimaja, tel 326 1837 ja 5302 4437

5. oktoobril kell 12.00 Simuna naisteklubi keskpäevakohvik Simuna rahvamaja väikeses saalis.

Seekord sirvime reisipäevikuid. Info: Auli Kadastik, tel 323 7217

6. oktoobril kell 19.00 alustab tantsuselts Tarapita uut tantsuhooaega Väike-Maarja gümnaasiumi võimlas ja ootab oma ridadesse uusi tantsijaid. Info: Egne Liivalaid, tel 5648 7949

9. oktoobril toimub Väike-Maarja seltsimajas Eduard Leppiku 90. sünniaastapäevale pühendatud konverents. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

12. oktoobril kell 13.00 IV seniortantsupidu Väike-Maarja seltsimajas. Kontsert, kohvilaud, tantsoorkester, külalisi mitmest kandist. Pilet 2 eurot. Info: Ilme Sein, tel 326 1222

12. oktoobril kell 13.00 algavad stuudio Alima köhutantsu treeningud Kilti rahvamajas. Oodatud on kõik huvilised, eelnev tantsukogemus ei ole vajalik. Info: Epp Kaljos, tel 5563 8128

16.-18. oktoobrini toimub VI Väike-Maarja Muusikafestival. Info: Marju Metsman, tel 526 3831

17. oktoobril kell 11.00-14.00 korraldavad Lää-

Kutsume sündmuste kalendri koostamisele

Teeme ettepaneku, et 2014/15. hooaja ning 2015. aasta kultuuri-, haridus- ja spordivaldkonna sündmuste arutelu ja kalendri koostamine toimuks **nõupidamisel 21. oktoobril kell 16** Väike-Maarja seltsimajas. Nõupidamisele on oodatud valdkonna asutuste, klubide, ringide, seltside esindajad ja kõik asjast huvitatud inimesed.

Kalendrisse kirjutame Eesti Vabariigi, meie valla,

valla koolide, kirikute erinevate seltside, seltsingute jne, tähtpäevade tähistamise, nende poolt korraldatavad kontserdid ja konverentsid, võistlused ja ... Samuti kultuuri- ja spordielu suurkujude tähtpäevade tähistamise.

2013. aasta septembris koostasime eelmise hooaja ja selle aasta kalendri. Leiame, et see toimib, sest tegime seda koos. Ühine arutelu annab korraldajatele

võimaluse varakult infot ja ideid vahetada-levitada, aitab kujundada olukorda, kus samal päeval või ka lähistikul ajal on samale huvigrupile suunatud üritusi.

Kohtumiseni!

Aare Treial, Kalev Pärtelpoeg, Auli Kadastik, Ilve Tobreluts

Tantsujuht Ilme Sein 75. juubeli künnisel

Kohanimi Väike-Maarja.

Vallakodanik. Üks 4701-st.

Alevi elanik. Üks 758-st.

Seltsimaja ringijuht. Üks 8-st.

Seltsimaja pikima staažiga ringijuht. Ainuke.

Ilme Sein (neiuna Kooskora) - 74a.

Tantsurühm Kuremarjad ja seeniortants.

Sünnikoht on Ahja, kuhu ikka tagasi tahaksin. Ema Mary sündinud 1911 (paruniproua poolt antud nimi, sest tema isa Jaan oli mõisas kutsar) kasvas viis last üksinda üles. Isa Paul pandi vang, sest oli olnud omakaitstes. Vangilaagrist saadeti Siberisse (25+5). Viis last: Ants, Vilju, Väino, Ilme, Ilmar.

Sportlikud tegevused kooliajast: rahvastepall, võrkpall, korvpall, kergejõustikualad ja trihvaa (peitus) vahva kõlakaja ümber. Minu eelistus oli ketas, kuul ja oda. Ujuma õppisime hulgakesi, korduvalt vees käies, nii et huuled sinised, aga kätte saime oskuse ja selge siiani. – Kahju, et Väike-Maarjas ujula ehitamisest asja pole saanud.

Spordivõistlustel käimine avas maailma. Enamasti osavõtust rõõmu tundes. Kogu kooliaja kestis huvi võrkpalli vastu. Tegelesin ka suusatamisega ja lauatenнисe mängimisega.

Kuidas ma jalgrattasõidu selgeks sain? See juhtus algklassides, kui pariki tuli ema rattaga tiirutama Lembit, poiss minust paar klassi ees. Hulk lapsi kohe sabas ratast nuruma. Kauplemise tulemusena õnnestuski ratast proovida ja sõit selgeks saada. Selle poisi tütar on praegu president Ilvese proua. Jalgratta lugusid on veel, aga need kuuluvad Väike-Maarja aega, kus mul sai olema juba oma jalgratas. Jalgratta pulgal istudes sõidutas Heino Sein mind Eiprisse, oma emaga tuttavaks saama. Nendel aegadel saigi teoks minu perekonnanime vahetus. Oleme ikka veel koos kahekesi.

Lugu elukutse valikust. Tänu kinokunstile sai valitud õige eriala. Ringvaadetes näidatud lapsed tundusid nii nunnud, et 1959. aastal olingi Tallinna Eelkoolikasvatuse Pedagoogilise kooli õpilane ja 1961. a juba Väike-Maarja lasteaia kasvataja. Lõpetanutele tulid tööpakkumised. Minu valik Põlva rajooni Sassi nimelisse sovhoosi õeldi ära. Ja nõnda saigi Väike-Maarja esimese kutsetunnistusega lasteaia kasvataja. Lasteaia juhataja Milvi Ots käis 1961. aastal ise Tallinnas Väike-Maarjat tutvustamas. Mulle meeldis see töö ja sellega tegelesin pensionieani välja. Praegu on lasteaia käimise ja töötamise võimalused meeldivalt paremaks muutunud.

Millist ametit pakkus mulle vana-ema? – Õpi apteekriks, hea puhas töö! Ema ütles, et hakka raamatukoguhoidjaks. Seene Helju asemele, kes pidi ära minema. Aga seda ei juhtunud niipea. Nüüd teeb raamatukogu tööd vend Ilmari tütar Külli. Raamatukogu asub Ahja vanas apteegimajas. Meditsiini-asutuses töötavad minu noored sugulased Kadi Tartus ja Anne Tallinnas.

Jalanõudest. Kui mina esimesse klassi läksin siis vanaema Anna tegi mulle pastlad. Olin selle üle väga rõõmus... Arvatavasti olin mina ainuke pastlakandja. Veel mäletan ilusaid saia-värvi kingi, mis olid hästi pehmed ja mäletan punaseid kingi, mis polnud minu omad. Kui mina spordivõistlustele läksin, siis laenas mulle tennisid minu vanasõtse Juuli ja dressid laenas naabritüdruk Koidu. Vaat nõndaviisi.

Rahvatantsust Ahjal. Esimene segarühma tants oli „Heinal“. Õpetas eesti keele õpetaja. Olin mäletamist mööda üsna kandiline, sest õpetaja tegi mulle palju märkusi. Alklassides õpetas mulle ja pinginaaber Ainole mõned karakteritantsud pioneerijuht Asta. Edaspidi oli tema juhatada rah-

vamaja tantsurühm.

Nüüd Väike-Maarjasse.

Kui ma olin Maie (Orava) tantsurühmas tantsinud neli aastat, kingiti mulle tantsurühma poolt Ullo Toomi raamat „Eesti rahvatantsud“.

Tantsuõpetaja Ilme Sein 2012. a seeniortantsupeo ajal Väike-Maarja seltsimajas. On põhjust rõõmustamiseks: seeniortantsupidude traditsioon on kenasti käima lükatud.

Väike-Maarjas sain jätkata võrkpalliga, uuea tuli juurde rahvatants. Mõni

Tantsujuhtimise kõrval on Ilme Sein ka vilunud käsitöömeister. Pildil meenutus Pandivere päeva Härmalõnga õnneloosist.

aeg hiljem tuli teha valik ühe kasuks. Nõnda jäi peale rahvatants. Kui Maiele pakuti tööd Rakveres, siis uut oludes, 1970. aastast, hakkasin rahvatantsurühma juhatama mina.

Ilme Sein tänavusel Pandivere päeval Kuremarjadega tantsuhoos.

Foto: 3 x Ilve Tobreluts

Käisin suvekursusel Hiiumaal, kus olid kohal kõik Eestimaa suured tantsujuhid. Kursuslastest kasvas juurde lisa. Näiteks Ülo Luht, kes aastaid hiljem tõi oma „Kuljuse“ kahel korral Väike-Maarjasse. 1974. aastast algas kroonika kogumine: tantsujuhid ja tantsijate nimekirjad aastatest 1955-1995, mida tantsiti, kus esineti jne.

Kõik sai tehtud käsitsi. Esimesed näpunäited sain Harry Veldilt: kõited, vimplid jne. Abi oli vaja paljudes asjades. Abistajaid oli teisigi.

Kõidetele tuli lisa, memmede tantsurühma tegevusest: Rahvatants ja rahvaste tants tantsiti algusaastatel. Seeniortants nüüd juba üheksa aastat. Nüüd on kroonikakõited muuseumis üle vaadatud ja veidi trükitööd tehtud. 2014. a veebruarikuust juhatab seda tööd Marju Metsman eesmärgiga see varandus raamatuks kõita. Lisa annavad rahvatantsurühmad Tarapita ja Maarjakelluke. Viimane ühine pidu tantsurahval oli „Rahvatants Väike-Maarjas 55“ aastal 2010. Ilmus samanimeline sünnipäevaleht.

„Tants on kõige sügavam tervendaja ja hinge puhastaja...“ (Simuna Tüdrud, 20. aastapäeva kutselt).

Rahvatantsupeol kohtuvad ühes pidulikult tähistatud paigas tantsijate keheline rõõm, liikumise ja muusikaga vaatamäng publikule. („75 aastat Eesti rahvatantsupidusid“, lk 12)

Ometi kord saan ma teha väljakirjutise Ullo Toomi raamatust. „Kaera-Jaanist rahvatantsupeoni“. Pealkiri on „Kahtlane Kaera-Jaan“, lk 42.

Kaera-Jaani peetakse eesti rahvatantsuks. Kes temas kahtles ja millal...? Kestvad vaidlused äratasid ka kõrvalseisjate tähelepanu. Huvitav on Friedebert Tuglase sekkumine ajakirjas „Eesti Kirjandus“ (1939, nr 8). Tema kirjutis „Märkmed Kaera-Jaani kohta“ väärrib tsiteerimist mõnegi tõsise seisukoha kohta:

„Pool sajandit tagasi, seega 1880-ndail aastail olnud Ahja mõisa ja Kärsa küla vahelise maantee ääres oru kaldal armetu onn. Onnis elanud pops Piire Matson hüüdnimega Kaera-Keiser. Ta teinud oma onni ümber ainult kaeru maha. Ka tema kolmest abielust sündinud rohketele lastele lisatud see „Kaera“. Sealt siis Kaera-Jaan. Jaan Matson, suur naistekütt ja lemmik, olnud oma kolm aastat Ahja mõisas sepapoi-siks.

Tema kohta tekkinud pilkelaul:

*Ai Kaera-Jaan, ai Kaera-Jaan,
ai karga valla kaema,
kas on kesvä keerulise
kaara kateharulise!“*

„Kaera-Jaanile pühendatud pilkelaulul oli sellepärast suur menu, et ta kohe algusest peale seoti viisi ja tantsuga. Viimased olid küll vist juba varem mingisugusel kujul olemas. (Teatavasti leidub „Kaera-Jaani“ taoline tants isegi Leedus.)“

Edasi kõneldakse tantsu levikust. „Tõenäoliselt on tänavu möödunud 50 aastat Kaera-Jaani tantsu sünnist, või kui mitte sünnist, siis vähemalt populaarsuse algusest“. Seega aastal 2014 on möödunud Kaera-Jaani sünnist juba 125 aastat.

Tulge seeniortantsupeole Kuremarjade Kaera-Jaani varianti vaatama. Teisi tantsu muidugi ka. Veel on laulu ja pilimängu. Miks ei võiks me kokku saada kõik? Ka need, kes lasteaia mäletavad veel Kännu-tädi, Ilme-tädi, Anne-tädi, Malle-tädi, Luule-tädi jne.

Aitäh, et lugesid.

P.S. Tuglas ja Ahja on lahutamatud. Ja „Väike Illimar“. Ahjale minnes käi ära väikese Illimari radadel ning astu sisse Illimari poodi ja Tuglase muuseumi.

Om kuis om.

Ilme Sein

Seeniortantsu kevad ja suvi

Liikumisaastat tähistav maakonna väärikate pidupäev „Tantsime tuju heaks“ toimus 27. aprillil Tamsalus. Oli mitu kontserti, õnneloosid, näitused ja jalakeerutust. Kuremarjad esitasid oma uhkete siniste kübaratega tantsu „Marss Pretorias“. Ilusat päeva jäädv meenutama Väike Seina sõnad: „Teie tants teeb tuju heaks, kui liigud, siis elad, kui elad, siis tunned ja mõtled, aga kui mõtled, siis leiad ka aega tantsuks.“

Väga toredad olid Simuna kihelkonnapäevad 23.-25. mail. Avapäeval toimus Rakke mäel põlvkondade pidu „Tants teeb rinna rõõmsaks“. Ja tõesti seal jätkuski rõõmu koos tantsimiseks lasteaialastest seeniortantsijateni. Külalisteks olid mitmed tantsurühmad nii Lääne- kui ka Ida-Virumaalt.

Pandivere päeval sai aga kodukandi

lauljatest-tantsijatest rõõmu tunda ja isegi esineda.

Juba 23. Järvamaa eakate huumoripäev toimus 19. juulil Aravete Kangrumäel. Külalisi-esinejaid oli seal Harjumaalt, Pärnumaalt, Järvamaalt, Virumaalt. Esinesid kohalikud pisipõnnid ja ka staabi- ja sidepataljoni ajateenijad. Oli lõbus, jätkus nalja, naeru ja tantsu. „Kuremarjad“ olid musta kassi kostüümides ja esitasid kava „Kasside tantsulust“, mis koosnes meie kolmest tantsust „Sipping Soda“, „Raca plava“ ja „Jenka Eestist“.

Meil olid toredad tegemised ja meelde jäi meid külla kutsunud Ambla eakate klubi „Vokiratas“ mõte: „Naudi piasasju oma elus, sest kui kord tagasi vaatad, siis näed, kui tähtsad need on.“

Anne Soom

Kuremarjad esinemas tänavusel Pandivere päeval. Foto: Ellu Moisa

Tulekul on IV seeniortantsupidu

12. oktoobril kell 13.00 IV seeniortantsupidu Väike-Maarja seltsimajas.

Teid ootab kontsert.
Kohvilaud.
Tantsuorkester.
Külalisi mitmest kandist.

Võid tulla ka kostümeeritult seltsis sõpruskonnaga, ringiga, perega, paariti ja üksinda. Kindlasti leiad eest ka ammuseid tuttavaid. Tähistame ja õnnitleme klubi suviseid juubilare.

Pilet 2 eurot.

Peole kutsuvad: Klubi Härmalõng
Tantsurühm Kuremarjad
Väike-Maarja seltsimaja

Info: **Ilme Sein**, tel 326 1222

Väike-Maarja mudelihalli hooaeg algab taas

Mudelidid ei jätanud oma mudeleid suveks tolmu koguma, vaid tuulutasid masinaid ja arendasid oma oskusi erinevatel väliradadel Eestis ja väljaspool. Suurenenud treeningtingimused on andnud hea hoo sisse Karl Kasekampile, kes on hetkel suvisel EMV sarjas 1/8 4wd mudelite klassis 2. kohal ja 1/10 2wd klassis 3. kohal. Madis Kullas on hetkel 1/8 4wd klassis 7. kohal ja 1/10 4wd klassis 4. kohal. Bruno Vaher on olnud kõikidel etapidel, kus osales esinelikus, kuid kuna mõned etapid on jäänud vahele, siis hetkel platseerub ta 1/10 2wd klassis 7. kohal.

Oktoobri alguses läheb lahti uusi väljakutseid ja põnevust pakkuv talvehooaeg. Kuna osavõtjate hulk oli eelneval hooajal nii suur, et kaalusime võistluste kahepäevaseks muutmist, kannab talvesari algaval hooajal Eesti meistrivõistluste nime. Alustame sel hooajal ka uut sarja **SC Cup**, mis on eelkõige mõeldud alustavatele mude-

liuhuvilistele. Sarjas sõitvad mudelid on oma väljanägemise poolest rohkem päris autode moodi ning on ka natuke tugevamad seni kasutatavatest mudelitest, seetõttu on neid lihtsam rajal hoida.

11. oktoobril on kõik oodatud **EMV 1. etapile** kus sõidavad juba eelnevate võistlustelt tuttavad bagimudelid. **20. oktoobril** toimub **SC Cup**, millest eelnevalt natuke juttu oli.

Uuel hooajal loodame rohkem osalejaid ning teeme tööd selle nimel et sõitma jõuaks veel rohkem meie lõuna ja põhjanaabreid.

Bruno Vaher
www.vm.hobi.ee

Simunas matkati Struve meridiaanikaarel

Matkalised baasjoone Simuna otspunkti juures enne teeleasumist.

23. augustil matkati neljandat korda Struve meridiaanikaare Simuna ja Võivere punktide vahel. Matka ajal säras päike ja puhus mahe tuul – ilm soosis igati matkajaid. Matkale asujaid kogunes baasjoone Simuna otspunkti juurde

Matkateekond on alanud.

oma 70-80. Suurelt jaolt moodustasid seekordse matkaseltskonna geodeedid, kes sidusid Struve matka oma suvepäevade kavasse.

Pärast matka kuulati Võiveres huviga ettekandeid. Aivar Niinemägi andis hea ülevaate hiljutisel PAIKi õppesõidul külastatud UNESCO kultuuripärandisse arvatud Struve meridiaanikaare punktide kohta Lätis (2), Leedus (3) ja Valgevenes (5). Külastati kõiki neid punkte. Enamuses olid need graniitlupadega tähistatud ja kergesti leitavad. Vaid kahele punktile, mis paiknesid põldude keskel, oli ligipääsemine kee-

rulisem.

Külaskäikudel otsiti ka koostöövõimalusi ning arutleti, kuidas kogu Struve kaarest edaspidi huvipakkuv turismimarsruut kujundada. Seda teemat on plaanis koos naaberriikidega edasi

teadmistepagasit Struve tööde olulisuse kohta täiendada.

Mairolt Kakko andis ka ülevaate Kaliningradis toimunud Struve-temalistest seminarist. Ettekannetega esinesid seal Soome, Norra, Venemaa, Leedu, Moldova ja Eesti esindajad. Struve kaare punkte asub kõige rohkem Valgevenes (90% teada olevatest kaare punktidest), 19 neist on tähistatud. See teadmine õhutab asjahuvilisi ka Eestis olevaid punkte otsima, leidma ja tähistama.

Liivika Harjolt said matkalised kuulda, kuidas nende perel elu UNESCO kultuuripärandi objekti kõrval kulgeb ja kui kaugele on jõutud Võivere tuulikus-

arendada ja viia sisse näiteks mingi spetsiaalne nimetus neile, kes kõik punktid läbivad ja samas panna toimima ka süsteem, kuidas neid läbimisi fikseerida.

Mairolt Kakko, kes on Eesti esindaja Euroopa geodeetide ühingus, rääkis, kuidas jõuti Struve nimetamiseni Euroopa tänavuse aasta geodeediks. Ettepanek selleks tuli Venemaa esindajatelt. Eesti ja enamus riike toetasid seda ettepanekut. Ja need riigid, kes Struve tegemistest seni vähem teadsid (näiteks Holland, kes jäi hääletamisel erapooletuks), saavad tänavu oma

Pärast matka kuulati Võiveres huviga ettekandeid. Foto: 3 x Ilve Tobreluts

Ilve Tobreluts

Agraar-ajalooline kaart Väike-Maarja vallale

Laiendame Kiltsi kaardilossi kontseptsiooni praktilise uurimisteamaga – agraar-ajaloolise kaardi koostamisega.

Agraar-ajaloolisele kaardile tuleks kanda meie paikkonnas maa omanisuhete ajalugu viimase pooleteise sajandi kestel – kes on olnud meie talude põldude pidajad ja maa omanikud viie-kuue viimase põlvkonna jooksul. Kaart oleks internetis avatav nagu praegu seda on teisedki teemakaardid riigi maa-ameti geoportaali kaardiserveris: maainfo, ajaloolised kaardid, kultuurimälestised, mälumaastikud ...

Kaardil talule klikkides avaneks infopäringu aknas kogu teave talu kohta. Lisaks geoportaali maainfo aknas olevatele andmetele (praegune talu nimetus; aadress; maad ha, sh põldu...) on seal ka ajaloolised andmed talu kohta: talu nimi 1939. a kujul; 1884. a rendiraha, talu nimi ja number; päriksostu aasta, peremehe nimi, hind ja talu suurus; 1917. a loendus; 1939. a loendus: loomad, elumaja, talupere, põlvnemine – perekonna lugu..., aga ka see, kes on nüüd maa omanik ja kes harib põldu praegu.

Internetis vabalt vaadatavatele kaartidele tuleks lisada kaks kihti:

• **Talude hindamise kaart "Taxationakts des Hofs- und Bauerlands des Gutes Wack, Kirschpiel Klein-Marien, Kreis Wierland. 1884 M 1:4200"**. Materjalid on Tartus **Ajalooarhiivis**: EAA.2486.1.3438. Kaardilt on näha talude piiri ja hoonestus – kõigil taludel on rehielamud ja mõned väiksemad hooned õue ümber.

• **1919-1920. a maareformiga** seoses koostati kompleksne töö – **"Vao**

vallas Vao mõisa järgi asuvate maa-kohtade katastri hindamise plaanid ja Vao mõisa metsa plaanid ühes katastri hinde väljaarvamise toimikuga" Töö on Tallinnas **Riigiarhiivis**: ERA.62.28.24001. Selles töös on väiksematel lehtedel külade kaupa Vao mõisast eraldatud **talude plaanid M 1:5000 aastast 1924**. See kaart on koostatud eelmisest 40 aastat hiljem ja näitab talude tollast seisundit: enamasti on põlistaludes ehitatud uued elumajad ja karjalaudad.

Vao küla põlistalude kohta on vastav fragmentaarne kaardimaterjal ja andmestik enamasti juba kogutud ja internetis Väike-Maarja muuseumi ja põllumeeste seltsi kodulehel ka vaadeldavad. Nende talude kohta, kus saime kontakti endisaegsete omanike järglastega, koostasime ka toimiku talu kohta koos fotodega Oskar Tammiste arhiivist. Toimikud sai toimetatud järglasteni.

Nendes töodes on käsitletud talude lugu päriksostmisest kuni kolhoosideni ja põgusalt kaasajani välja (1885-1949-2012). Neis on ka lühikesed ülevaated 44 pere käekäigust.

Lisada tuleks Rakvere arhiivist andmed taludest kolhoosi läinud inimeste ja vara kohta.

Tänavuse aasta augustikuu valla infolehes avaldatud üleskutse lüüa kaasa oma **kodu(talu) ja küla ajaloo** koostamisele leidis oodatult hea vastuvõtu. Vao mõisast eraldunud 66 asundustalu kohta on koostatud talude tabel. Külade kaupa on iga talu kohta andmed: praegune ja sõjaeelne talu nimetus ja omanik; maad ha, sh põldu; kes sai talu

tagasi ja kes harib põldu praegu; kas on säilinud elamu. Iga talu kohta on küsitluste alusel koostamisel talupere lugu: kes elavad talus, sünniaasta, haridus, tegevusala; millal ja kuidas talu saadi (ost, pärimine...); kas teatakse, mille eest said asundustalu selle esimesed omanikud 1920. a maareformi alusel; millised talud on omaaegsete peremeeste järglaste või pärijate valduses.

Rõõmustavalt on kogujate ja küsitlejate ring tunduvalt laienenud.

Praeguseks on Vao mõisa maadele loodud asundustalude ja perede ajaloo uurijate meeskonda lisandunud Vao keskuses elav ajaloohuviline **Aili Praats**. Aili on lõpetanud Kiltsi kooli ja Vinni Näidissovhoostehnikumi 1980, olnud raamatupidaja Vao põllumajandis, praegu on tal oma puhastusfirma. Aili isa Osvald Pajula oli Vao külasse tehtud kolhoosi esimene esimees. Ema poolt ulatuvad juured Vao-Imakaevu küla Metsavahi talu Veisbergideni.

Kiltsi mõisa maadele rajatud talude ja perede lugude uurimise ja kogumisega on algust teinud Annika ja Madis Michelsonid. Madis on ka **Kiltsi kaardilossi** äärmiselt huvitava ja elujõulise idee algataja. Madis on hariduselt Tartu Ülikooli geograaf, igati paslik osaline. Kiltsi koolimajja kaardilossi rajamise kava on ka stardipaugu saanud – Väike-Maarja vallavalitsus on ellu kutsunud projekti kujundada Kiltsi lossi toredasti renoveeritud ruumidesse ajalooliste kaartide atraktiivne ja hariv väljapanek.

Üles on leitud ja infot saadud mitmetelt Kiltsi ja Vao mõisa talude ja perede lugusid tundvatelt inimestelt.

Maie Tammoja, s Voltenberg, elas

se plaanitud Struve-Tenneri muuseumi rajamisega. Muuseum areneb tasapisi ja liigub selle poole, et Võivere tuulik saaks kord jahvatama lugu Struvest ja Struve kaarest.

Kõik said uudistada interaktiivset eksponaati, mis võimaldab teavet saada kõigi Struve meridiaanikaare UNESCO pärandisse kantud punktide kohta. Liivika Harjo pöördus geodeetide poole palvega, et nad teeksid ettepanekuid ja aitaksid kaasa muuseumi sisu kujundamisele ja eksponaatide leidmisele.

Aivar Niinemägi aga tegi geodeetidele ettepaneku, et vahest nad saaksid muuseumi eksponaatideks loovutada ka mõned spetsiifilised töövahendid, mis on neil juba kasutusest väljas, aga mis muuseumis leiaksid endale kindla ja sobiva koha.

Järgmisel aastal lubati kohtuda viiendal Struve matkal. Kui senised matkad on kulgenud mööda maanteed, siis vahest õnnestub 5. matka siduda ka kaare baasjoone endaga. Selgus, et matkajate seas leidis huvilisi, kes oleksid valmis kaasa aitama selle õnnestumisele.

Huvitegevus Väike-Maarja seltsimajas

Ilme Sein – tantsurühm Kuremarjad

Valve Libene – Härmalõnga naisansambel, segakoor Helin

Tiit Alte – näitering

Kerli Võrno – noorte idamaine tants

Ivi Lõomets – laste ja noorte tantsuring

Maie Lepik – kunstiring

Merike Hövelson – Kiltsi laulu- ja tantsuring

Info: Väike-Maarja seltsimaja
Telefonid 326 1837 ja 5302 4437
e-mail: seltsimaja@v-maarja.ee

Idamaise tantsu ring Alima Väike-Maarja seltsimajas ja Kiltsi rahvamajas. Juhendaja Epp Kaljos 55638128 epk.kaljos@mail.ee

Stuudio Alima annab teada:
kõhutantsu treeningud Kiltsi rahvamajas pühapäeviti alates 12.okt, kell 13.00

Oodatud uued huvilised igas vanuses ja kehavormides ning taasalustajad. Eelnev tantsukogemus ei ole vajalik.

Info: Epp 5563 8128, epk.kaljos@mail.ee

renoveeritud, avar aed on korrastatud perekonna maakoduks.

Tasub meelde tuletada, et Vao ja Kiltsi mõisa maadele rajatud talud koondati 1949 külade kaupa kolhoosidesse. Neid ühendati omavahel 1950 ja liideti 1957 Vao sovhoosiga. 1987 tehti sovhoosist Vao kolhoos, mis liideti samas **agrofirmaga Pandivere**. 1992 moodustati põllumajandusreformi komisjon, 1993 asutati OÜ Vao, 1994 tagastati talud.

Väike-Maarja muuseumi ja põllumeeste seltsi initsiatiivil on loomisel taluperede ja külade ajaloo koostajate võrgustik kõikidesse küladesse. Kodu-uurijate tööd koordineerib Marju Metsman.

Rikastame **Kiltsi Kaardilossi** rajamise projekti **Väike-Maarja valla agraar-ajaloolise kaardi** koostamise kavaga! Tõmbame kaasa ka teised **Pandivere Paeriigi** liikmed!

Eino Tomberg

Olen sündinud 1930. a Väike-Maarja Tarvitajate Ühisuse poe majas ärijuhi ametikorteris, praegu on seal ehitusmaterjalide kauplus Pikk tänav nr 14. Maja oli varem kuulunud Lurichi perekonnale. 1940-1949 elas in Vao külas Juhani talus. Uuesti puutusin tihedamalt Vao külaga kokku 1990ndatel talude taastamise aegadel. Praegu on Vao küla Selja talu meie pere maakodu. Elukutselt olen mäeinsener. Huvi suguvõsa ja koduküla ajalugu kirja panna tek kis pensionipõlves.

Mälestuskilde 70 aasta tagusest sõjasügisest

Kirja pandud 22. septembril 2007

(järg augustikuu infolehes ilmunud meenutustele)

Eks millalgi pidime küüni varjust teele asuma ja kuna isal olid väga head ja täpsed Eesti teede kaardid, püüti liikumiseks valida väiksemaid teid, mis üksi minnes lubasid ka päevavalges liikuda. Mu järgmine mälestustekimp viib meid Reinevere lähistele. Kus ja millal teel olles, olime kohanud naaberküla rahvast. Võnnusverest Pedari pere oli kahe hobusega ja neil oli kaasas ka 2 lehma. Arvan, et üks koorem kuulus Pedari Karla perele, teine õde Hildale, Linda-le, vend Jukule ning vanima õe Alma perele, kelle abikaasa Voldemar Harro oli hiljem kauaaegne kuulus Põdrangu sovhoosi direktor. Olukord teel muutus ohtlikuks, pealegi olime nüüd kolme hobusega. Eemal paistis Koigi vallamaja suurte suletud kõrvalhoonetega. Lennukid tulid jälle. Kuidagi saime endid puude alla peitu panna. Me pea kohal olid tihedad pihlakaoksad punaste marjadega. Usun selle puu veel alles olevat, ainult uus tee ei lähe enam tema juurest mööda. Vallamaja väravate taga ootasid meid tõesti avarad katusealused, kuhu koormad ja hobused kõik varjule mahtusid. Majas anti meie kasutusse suur tühi ruum. Meid oli 6 ja Pedarite peredes Karla ja Aliine oma laste Helju, Andrese ja Üloga, Karla 2 õde ja vend ning Harrod oma kahe pojaga, kokku 12 inimest. Helju oli minuealine, teised lapsed nooremad, aga tegevust oli. Vallamajas elas abielupaar. Oli tapetud loomi. Köök oli väga palav, sest pliidiil särisesid igasugused lihasaadused, kees suur süldipott. Kas meile midagi pakuti, ei mäleta, aga arvan, et ehk polnud inimestega tegemist.

Päeva teine pool muutus ärevaks ja ohtlikukski. Mingil ajal jõudis vallamaja varju veel üks talupere kodukandist. Need olid Talverid. Perenaist ja minust 5 aastat vanemat tütart Mallet mäluilpiti talletanud pole. Küll on mu silme ees ere pilt pereisast.

Lennukid sõelusid piki teed. Eemal, arvatavasti Tamsalu kandis, lendas neid ka. Pommitati. Plahvatused olid kuulda ja nähagi. Teadagi, raudtee. Lennukid, lennukid, pardarelva kuulid plagisiesid teesillutisel. Lapsi-naisi suruti vallamaja keldrisse varjule. Ma ei saanud seal olla ebameeldiva lõhna tõttu. Hiilisin välja. Mehed seisid vallamaja otsas, seljad vastu seina ja jälgisid mängu. Tee kohal olid lennukid. Hobustelt viimast võttes kihutas lennukitega võidu Ambla poole sõjaväevoor, püüdes mõnesaja meetri kaugusel oleva võsamede varju jõuda. Äkki oli teraslinde lausa 5-6 tükki. Lendasid nii madalalt, et said piloodile silma vaadata. Ainult kuuliplagin mõne meetri kaugusel maanteel. Kraavis vallamaja seina ääres lamas Talver, suuke ärevusest veidi viltu ja puhus ennast julgustavat juttu: „Näe, raisk vahib silma sisse, aga pihta ei saa!“ Sõjaväevooril tambiti edasi-tagasi lennates päris põhjalikult. Ma ei julgenud vaadata. Ikkagi tõstsin aegajalt pilgu. Liikumine vooris jäi aina vähemaks kuni lõpuks tuli vaikus. Lennukid läksid ära ja voori kohal ei liikunud miski. Hobused kaeblesid. Kostusid üksikud lasud. Keegi karjus, keegi tegi õudset ebainimlikku häält. Lootsin, et mõned suutsid metsa kaitsvasse varju jõuda. Ma oleksin tahtnud appi minna, midagi teha, kasvõi haavatud hobuse pehmeid morkasid silitada ... Ei lastud mul minna, ei läinud keegi teinegi meist.

Tuli õhtu ja pimedus. Mu onu Anti (Anton Roosipuu) oli Klooga õppelaagris. Kusagilt levis info, et õppelaagri poisid on jalga lasknud ning liiguvad oma kodude poole. Meie suur seltskond oli pooluliselt puhkamas meile antud ruumis. Väga soe oli. Onunaine Linda istus avatud aknale ja alati, kui tuldi Ambla poolt, päris Klooga poiste kohta. Ja saigi vastuse, et Roosipuu tuleb natuke tagapool. Väsimus tegi aga oma töö. Mõneks minutiks jäi Linda tukkuma ning ärgates möödujaid küsitledes selgus, et Anti oli juba mööda läinud. Kuulsin oma lapsekõrvadega teist korda ütlemist, et tunnike tukkumist toob eluks ajaks kukkumist. Esimene kord olin kuulnud siis, kui emal leivad ahjus kõrbesid. Õõ varjus liikusime edasi. Uus hommik leidis meid jälle ühest lahkest perest, kus hobused koormatega varju alla pandi. Peremees oli targa mehe jutuga: „Ma mõtlesin, et kui sellele fritsule antakse aega niimoodi minna, et müts veel peas on, siis teeb ta meile veel palju paha. Aga ei see tee enam midagi. Näe, liduvad teised juba ilma mütsita! Ei neist ole enam kedagi. Peaks me omad poisid ainult hoogu maha võtma ja õigel ajal pidama jääma.“ Need sõnad, häälekõla ja ütleja nägu on mul nii selgelt meelele nagu vaataksin videofilmi. Selle aja peale oli punt jalgsi liikuvaid mütsita fritse talu juurde jõudnud. Isa ja peremehe jalgrattad olid nähtaval ja need võeti ära. Anti isegi paber, et hiljem kahjutasu saada. Taganejad-põgenejad lahkusid. Mõne aja pärast läks peremees tarviliku töö jaoks oma hobuseid küüni tagant koplust tooma. Hobuseid polnudki. Mütsita mehed olid needki kaasa viinud. Ja meile, võõrastele inimestele ning hobustele, oli ta varjualuse andnud! Imetlen siiani selle mehe väärikat leppimist olukorraga, ta südamlikkust meid teele saates.

Mälupildid ei anna mulle selgust selle kohta, mitu õõteekonda meil veel oli. Et me kõrvalteel otsisime, siis võisime vahel ka valges liikuda. Ühel päeval ajal peatusime põllu ääres, kus nopiti kartuleid. Palusime natuke mugulaid kaasa. Rahvas oli lahke ja juttu oli pikemalt. Muu seas tuli ka teade, et venelaste tankid on Väike-Maarjas.

Liikusime mitte suurel, aga ka mitte väga väiksel teel. Oli kuidagi rahulik. Lennukeid polnud mõnda aega kimbutamas olnud. Sügisvaikus hakkas aga kaugusest kostma üks imelik võõras heli – nagu kõrin või lõgin ... Tankid! Keerasime metsa veeres kitsale rajale ja jäime piiluma. Seljataha jäänud küläni oli umbes 300-400 meetrit. Käänaku tagant tuli 3 tanki. Ja need tankid jäid seisma! Meil olid ärevusest hinged kinni. Mis nüüd saab? Paar meest hüppasid ühest masinast välja ja suundusid maja poole. Oh õudust! Enne uksteni jõudmist tormas sealt üks naisolevus õue ja otse ühele mehele kaela. Siis tuli rahvast jooksujalu siit-sealt, mehedki teistest masinatest tulid lagedale ja oli üks üleüldine suur kallistamine. Milline üllatus ja milline kergendus meile, kes me metsast piilusime. See oli nii liigutav, rõõmustav ja rahustav vaatepilt. Ma ei tea selle paiga nime. Aga sealt me enam teele ei läinudki, vaid liikusime kõverat metsateed pidi edasi ning läksime mõne aja pärast selleltki maha päris metsa sisse ja jäime sinna laagrisse. Metsaveeres oli põllusiil, millel kasvasid juurviljad ja kartulid, siis teekene ja teisel pool teed suure valge kivimaja varemed. See oli Kautla.

Meid varjav mets oli kohati soine,

kohati liivane. Leidsime nii pohli kui jõhvikaid. Toidukeetmine käis lõkkel ja see oli omamoodi uus elamus. 2 lehma andsid piisavalt, ei, pigem ülearu, piima. Heljuga käisime põllusiilult porgandeid-kaalikaid-kapsast ja kartuleid toomas. Vagude vahel varustusreisil olles nägime kaht mootorratast, millel olid väikesed Eesti lipud küljes. Väga vaikne oli seal. Sellel teel nagu rohkem liikumist ei märganud. Ainult metsas eksisid meie juurde mitmel korral vägedest maha jäänud Saksa sõdurid. Need olid kurvad ja õnnetud inimesed. Tulid meie juurde üksi, tulid ka mitmekesi, mõnel haavatud kohad sidemetes. Nad olid kõik habetunud, mundrid paguniteta ja olek väsinud. Vahel jäid nad me lõkke äärde tukkuma. Andsime neile süüa. Hale oli. Kuhu oli neil minna? Mis neist sai? Üks vanem mees näitas oma tütre pilti, võttis taskust ilusad värvilised helmed ja pani mulle kaela. Ütles: „Need on mu tütre omad. Kanna sina neid. Ega mina enam temaga kohtu.“ Ma ei tea, kui kaua me seal metsas elasime. Mulle meeldis see metsaelu. Ilmad olid nii ilusad ja soojad, et lahtise taeva all magamine oli väga romantiline.

Aga iga asi saab ükskord otsa. Meilgi polnud enam kusagile mujale minna kui tagasi koju. Eks siis ühel päeval pakkisime uuesti koormad ja asusime tagasiteele, veidi teist teed kui olime tulnud. Ma ei tea kuivõrd valiti tee suurst, aga paratamatult jõudis ükskord kätte esimene kohtumine Vene sõjaväelastega. Oli õhtueelne aeg, veidi hämar ja tee viis külla. Küla esimese maja juures oli valvepost. Meid peeti kinni. Kena ohvitser tuli majast meid uudistama. Kristiine ja Harro Voldemar valdasid vene keelt ja seepärast kulges kõik ladusalt. Koormaid ja naisi-lapsi ei uuritud, kuid mehed otsiti läbi. Isa põuetaskust leiti teede kaart ja see võeti viisakalt tänades ära. Kaasa anti julgustavad sõnad, et mingi me julgesti oma kodudesse tagasi. Samas külas leidsime ka õmaja. Selles talus oli varjul juba teisigi teelisi ja pererahvas ladus meile põrandale magamisase-med. Tuba oli palavaks köetud ja mina oleksin meelsamini õues isa juures maganud. Mehed jäid hobuste lähedale unele. Ikkagi kindlam. Aga enne uneaega toitis perenaine kõiki rändureid suurest, suurest potist võetud imemaitstva ja liharohke supiga. See oli seal nagu üks näljaste teeliste toitmise koht. Kui isa selle suure seltskonna ees toidule, pererahvale ning ränduritele õnnistust palus, peitis mõnigi pisarais silmi, mõni laskis silmaveel avalikult põskedelt siriseda, aga kui isa jõudis sõnadeni „...“ hoia ja kaitse seda maad ja rahvast, lase sõjameestel koju jõuda ning tröösti leinajaid“, oli köök täis ninalõrinat ja silmavesi kukkus avalikult. Hommikul teele asudes palus üks pere nende teekonda õnnistada ning meid

kostitanud perenaine palus ka oma pere eest paluda. Need olid oodatud palved, need olid lohutus ja lootus tumedas ja sünges ajas.

Lõpuks jõudsime Väike-Maarja maille ilma ühegi viperuseta. Koju otse minna siiski ei tihanud, vaid peatusime Kaarma tagakülas Veermetsade juures. Pedarite kolukoormad koos rahvaga olid kusagile mujale läinud. Veermetsal kuulsime, et Avispea ja naaberkülade rahvas olevat majadest välja aetud ja palju sõjaväge on külades sees. Roosipuu elamine oli küla servas ja onunaine Linda otsustas metsi ja põlde pidi Pudivere poolt koju hiilida olukorraga tutvuma. Läkski. Mõne tunni pärast sõitis Veermetsa õuele Vene sõjaväe villis, sees noor autojuht ja Linda! Olime kõik väga üllatunud. Et mis ja kuidas? Kuidas sai Linda venelasega sõita ilma sõnagi keelt oskamata? Küllap saab siis ikka käte ja jalgadega ka rääkida.

Linda oli kodus eest leidnud vanaema ja vanaisa, kes elasid rehetuas. Majja, mis oli asunduse ilusaim elamu, oli paigutatud staabiülem oma tentsiku ja autojuhiga. Staap ise asus Püssi majas, mis oli ümbruskonna ainus pakside seintega kivimaja, sest oli endise Uniküla mõisa valitseja maja.

Suurem osa vägesid koos staabiga olid varsti lahkumas ja lahke staabiülem lubas meid tubadesse asuda, jäädes ise suurde tuppa. Ülem oli ilus ja üsna noor mees, kelle naine ja väike poeg olid jäänud sakslaste poolt vallutatud alale kusagil Ukrainas või Valgevenes. Ta ei teadnud midagi nende saatusest. Väike Mart-poiss oli tal suur lemmik, kellega tegelemine tõi talle ikka vee silma. Sama suur oli olnud ka tema poeg. Ta püüdis igati Marti rõõmustada. Mida tal pakkuda oli? Veidike suhkrut, seda kallist magusat, mida ma polnud terve sõjaaja saanud. Pani peent suhkrut teelusikasse ja püüdis seda Mardile anda. Poisike ei saanud asjast aru, vehkis korraks oma käekesega ja suhkur lendaski laiali. Kõik peale Mardi olid õnnetud.

Sümpaatse staabiülemale lahkumine oli mõlemale poolele liigutav. Eriti puudutas see vanaisa, sest see mees oli ta surmast päästnud. Lugu oli nii, et üks vägedest maha jäänud Saksa poole mees oli pugenud küüni varjule. Hoone asus teistest eraldi ja jäi nende varju. Mis Vene sõjaväel hoonega asja oli, ei tea, aga õnnetu redutaja leiti sealt ja leidjad ajasid vanaisa süüks, et oli mehe sinna peitnud. Vanaisa ei teadnud mehest midagi ja mees ise tunnistas, et oli omavoliliselt seal. Sellegipoolest viidi nad koos staabihoonesse, et seal kinni pidada. Keegi kaunis keevaline ja kuri ülemus toimetas seda asja, pani vanaisa seina äärde, haaras relva ja lubas sealsamas maha lasta, kui süüd ei tunnista. Vanaisal oli vene keel suus, kuid sõnagi ei usutud. Ähvardus hakkas tõsiseks muutuma ja

siis tuli staabiülem väljasõidult tagasi, imestas olukorra üle, kuulas osapooled ära, noomis sõjakat ülemust ja viis vanaisa koju. Muidugi oli lahkumine nüüd mõlemale kurb.

Päev-paar pärast staabiülemale lahkumist tuli teade, et onu Anti oli kinni võetud. Ta läks ju Reineveres meist mööda, oli Saksa mundris ja püüdis sellises riietuses kuidagi koju jõuda. Hullukene! Kusagil Väljaotsa kandis ta kinni nabiti ja Pogemaa keldrisse pisteti. Onunaine korjas kokku oma napid ehted koos abielusõrmusega, et kuidagi vahetuskaupa teha, aga ei õnnestunud. /Ligi kolm aastat oli onu Karjala-Soomes Valgemere kanali ehitusel. Kas Anti üle üldse kohut mõisteti ja palju aastaid siis anti, ei teagi. Vanaema korjas kokku mõned paremad toidupalad ja rändas sõjajärgses kaoses Karjalasse. Keelt peaaegu ei osanud. Käis niimoodi paar korda. Kuidas ta küll suutis? Leningradis ühest jaamast teise minemine oli juba paras katsumus. Siis ükskord enne järjekordset reisi ütles Mardile: „Lähen ja toon sulle isa.“ „Mis loom see isa on? Kas ta haugub ja hamustab ka?“ oli poiss uudishimulik. Eks vanaema siis katsus arusaadavalt seletada ja selle peale ütles Mart: „Too siis juba kaks isa. Mis sest ühest saab!“ Vanaema läks oma paremate paladega ja tõi onu surnu pähe ära. Vangilaagris oli parajasti kollatõve epideemia ja asi andis korraldada./

Olin veel mõned päevad Roosipuul, sest meie metsamaja oli nii lagastatud, et elamiskõlblikuks harimine võttis mitu päeva aega. Maja ise ja lähem ümbrus oli sõna otseses mõttes väljaheiteid täis. Me pidasime mesilasi ja tühjad meekärjed olid põõningul hoiul. Need raamid olid kõik vahast tühjaks söödud ning selgest vahast hunnikuid jätkus kõikjale, isegi vanaema jõuluva-na maski sisse oli keegi oma häda teinud ja põõningul räästakasti pistnud.

Küla sõjategevuses eriti kannatada ei saanud, kuigi põllud olid täis laskepesi. Hooned jäid alles, vajasisid vaid mõnikord natuke kohendamist. Ka koolimajades olid sõdurid sees olnud ning isa käis koos teiste isadega seal remontimas-kohendamas. Kool alustas tööd oktoobri keskel (kuupäeva ei mäleta) ja õpetajal ei olnud meile midagi muud anda kui pool pliatsit ning tükk pruuni pakkimis-paberit, mis oli väiksem kui vihikuleht. Ei ühtegi õpikut. Kui kellelgi oli mõni õpperaamat alles jäänud, siis sealt me igaüks ise tükki lugesime. Mõne nädala pärast saime kingituse – keegi oli toonud peotäie pakkimis-paberit ja karbi värvipliatsideid. Kaks klassi olid ühes ruumis ja jagasid seda varandust sõbralikult. Esimese aabitsa saime pärast uut aastat.

Liili Heinla

Väike-Maarja seltsimajas tuleb eakate ohutuspäev

17. oktoobril korraldavad Lääne-Vi-rumaa Traumanõukogu ja Pääste- ameti Ida päästekeskus kell 11.00-14.00 Väike-Maarja seltsimajas „Eakate Ohutuspäeva“. Kõik memmed-taadid on oodatud ammutama mitmekülgseid ohutuslaseid ja tervisega seonduvaid teadmisi.

Ohutuspäeva esimesel poolel an-nab Politsei- ja Piirivalveameti Lääne prefektuuri Rapla politseijaoskonna näitetrupp etenduse „Üks elu“. Ohutuspäeval pakutakse tervishoiu- ja ohutus-teemalistest töötubades asjatundlikku

nõu tule- ja veeohutuse alal, jagatakse infot suitsuandurite, nende tööpõhi-mõtete ja hoolduse kohta, antakse üle-vaade traumadest ja nende ennetami-sest, jagatakse teadmisi vara hoidmise teemadel, räägitakse helkuri kandmise vajalikkusest, ohutust sõidutee ületa-misest ja veel paljudest huvipakkuva-test teemadest.

Kõhukinnituseks pakutakse tasuta sooja jooki ja pirukat!

Ohutuspäeval osalevad: Lääne-Vi-rumaa Traumanõukogu, Päästeameti Ida päästekeskus, Politsei- ja Piirivalve-

ameti Ida prefektuur, Lääne prefektuuri Rapla politseijaoskonna näitetrupp, Maanteeamet, Rakvere Haigla AS.

Lisainfo ennetustööbüroo juhtivspetsialist Milvi Kompuselt tel 322 2711 või 5345 6665.

Suurematel gruppidel palume eel-nevalt üllatoodud telefonidel registree-ruda.

Olete kõik oodatud!

Mikko Virkala

Päästeameti Ida päästekeskus Ennetustöö büroo juhataja

70 aastat Porkuni lahingust

Vistla memoriaal.

Porkuni vaskristide ja Eesti sõjameeste kalmistu KRONOLOOGIA

21.09.1944

Porkuni-Sauevälja-Loksa piirkonnas kohtusid pealetungiv Nõukogude armee ja taganev Saksa armee. Kuna mõlema poole väeüksuste koosseisus olid enamus eestlased, sai kokkupõrkest verine vennatapulahing. Langenud punaarmeeelased maeti Loksa külla, kuhu ehitati mälestuskiviga memoriaal. Saksa poolel langenute ühishaudu hooldasid sõjajärgseil aastail Sauevälja ja Vistla elanikud, ka langenute sugulased. Kalmud olid eeskujulikult korras. Kuuekümnendail aastail lõhkusid Nõukogude võimu esindajad ühishauad ja need võsastasid.

1986. a

Eesti diviisi allohvitser, sõjaveteran

Ülo Tähiste ja sügava missioonitundega ajaloohuvilisest kodu-uurija Hanno Tamm otsustasid tähistada ühishauad suurte kividega, milledele on rist sisse raiutud.

1989. a kevad

Väike-Maarja Muinsuskaitse Selts ja Tamsalu sõjaveteranid korrasid Vistla ja Sauevälja ühishauad. Hanno Tamm tegi ettepaneku paigaldada haudadele kõrged vaskristid.

1989. a mai

Ajakirjas "Kultuur ja Elu" nr 5 artiklis "Tundmatud ühishauad Porkunis" ilmus ajakirjanik Peep Kärbi üleskutses taastada vennatapulahingus Saksa mundris langenud eestlaste hea nimi.

21.09.1989

Saksa poolel langenute ühishauad olid Väike-Maarja Muinsuskaitse Selt-

Loksa vennaskalmistu.

si liikmete ja Tamsalu sõjaveteranide poolt korrasstatud, vaskristid paigaldatud. Toimus 45 aastat hilinenud leinaseremoonia Vistla ja Sauevälja ühishaudadel ning Loksa vennaskalmistul.

05.12.1990

Vaskristid purustati nõukogude armee poolt lõhkeainega.

09.05.1992

Vistlas ja Saueväljal taasavati uued vaskristid.

21.09.1999

Hanno Tamm paigaldas Sauevälja ja Vistla ühishaudadele mälestuskivid ning vahepeal taas hävinud vaskristide asemele samas stiilis puuristid.

11.-31.10.2004

Saksa Sõjahaudade Liit viis läbi langenute säilmete väljakaevamised Saueväljal (leiti 37 langenu säilmed) ja Vistlas (leiti 77 langenu säilmed).

2005. a kevad

T a m s a l u vald ja Eesti Vabariigi Kultuuriministeerium otsustasid rajada Vistla külla endise ühishaua kõrvale Eesti langenud sõjameeste kalmistu.

2005. a sügis

Arhitekt Tiit Kaljundil valmis kalmistu projekt. Kalmistu maa-ala

Rist ja mälestuskivi Vistla kalmul. Foto: 3 x Ain Aasa

oli kujundatud ristikujuiselt, ristitiiviga oli ka memoriaali monument, materjalina domineeris rahvuskivi paas.

2007. a suvi

Tamsalu vald rajas Vistlasse esimese Eesti sõjameeste kalmistu. Ehitust toetasid Eesti Vabariigi Kaitseministeerium, Kultuuriministeerium ning Tamsalu Muuseumi Sõprade Selts. Kalmistule on maetud Porkuni lahingus langenute, samal päeval Kullengal hukkunud viie ja veel mõnede Eesti sõjameeste säilmed.

2008. a kevad

Skulptor Ekke Väil valmis memoriaali monumendiosa lahendus. Selle raiusid kivisse skulptorid Andres ja Art Allikmaa. Monumendi kiviosa kaks risti sümboliseerivad lahingus vastamisi olnud sõjamehi. Kahe kiviosa vahele tekkinud rist aga ühendab neid.

2008. a august

Haudadele paigutati firma Gilde-mann valmistatud Eesti rahvuskivist hauatähised.

Vistla memoriaal avati pidulikult.

21.09.2009

Porkuni lahingu 65. aastapäeval avati infotahvel, mis annab ülevaate lahingust käigust.

2010. a

Tiit Aleksejev kirjutas Porkuni lahingu teemalise näidendi "Leegionärid". Kronoloogia pani kirja kodu-uurija, sõjaajaloohuviline, sihikindel ja mis-

Vaskristide muretseja Hanno Tamm (paremal) ja Ülo Tähiste Sauevälja kalmul 9. mail 1992.

Foto: VM Muuseumi kogust

sioonitundega Hanno Tamm, keda võib pidada Vistla memoriaali alusepanijaks.

21. septembril, kui möödus 70 aastat Porkuni vennatapulahingust, toimus Väike-Maarja muuseumis tänuüritus neile, kes aja jooksul on kõige enam panustanud Porkuni lahingus langenute mälestuse jäädvustamisele.

Väike-Maarja valla ja Tamsalu valla ühine tänukiri anti kümnele Väike-Maarja Muinsuskaitse Seltsi ja Tamsalu Muuseumisõprade Seltsi liikmele: Hanno Tammele, Arvo Vallatsale, Ellu Moisaale, Irene Kaldmale, Tiit Vaidele, Ene-Riina Ruubelile, Reeli Tammele, Ain Aasale, Raivo Raignale ja Aadu Uudmäele.

Sündmusi Eesti ajaloost

Tänapäeval, eriti aga viimasel ajal on väga palju räägitud ja kirjutatud lugusid ammustest aegadest. Täpselt 100 aastat tagasi, 1914. a suvel algas I Maailmasõda. Ei tahaks korjata juba varem kirjutatud, kuid mõnda seika või sündmust peab ikka ja jälle meenutama ning mõnedki sündmused ilmuvad välja kui kohtuda ja vestelda vanemate inimestega, kes on praegu 85, 90 või vanemad. On ka selliseid lugusid, mida mõne suust kuuled üht teise suust aga hoopis teistmoodi. Aga viimane aeg on sõjaeelseid sündmusi kirja panna või muul viisil talletada, sest aeg teeb oma töö ja paljud eakad ütlevad: „Oi, see oli nii ammu, ei mäleta enam! Mõni pilt on veel silme ees, aga nimed ununevad“ jne.

75 aastat tagasi sõlmisid kahe suure ja agressiooniks (teineteisele kalaleitungiks) valmistuva riigi isikud nr 2 – Molotov (NL välisminister) ja Ribbentrop (Saksamaa riigisekretär) MRP lepingu, mis avas tee II Maailmasõja puhkemiseks. Tänavu tähistasime selle häbiväärse lepingu tühistamiseks korraldatud Balti keti (õigem oleks nimetada *Balti tee*) 25. aastapäeva.

70 aastat möödus ja selle aasta lõpuni võime lugeda ja meenutada 1944. a Eestimaal toimunut. Oli üldine suur ja ohvriterohke võitluste aasta. 1943. a

lõpus ja 1944. a alguses toimusid Saksa ja NL vägede vahel lahingud Neveli lähedal, kus osalesid ka Simuna kihelkonnast Saksa sõjaväkke värvatud mehed. Üldse oli Saksa poolel Eesti brigaadis umbes 5000 meest. Need mehed, kes ei tahtnud Hitleri eest võidelda, varjasid ennast metsades või põgenesid Soome, kus enamus võitles Soome armee kuni augustini. Siis tuldi tagasi Eestisse, et punavõimu taastulekut takistada, sest usuti lääneriikide juhtide lubadust – taastada okupeeritud riikide sõjaeelne iseseisvus. Loomulikult NL tollased juhid ei mõelnudki meie riiklust taastada, vaid löid ka vahe-Euroopa ehk teisisõnu oma vasallriigid (nn sots-riigid või rahvademokraatlikud vabariigid). Ka see riikide ühendus lakkas olemast umbes 25. a tagasi. Paar aastat hiljem – 1991. a detsembris lakkas olemast Nõukogude Liit.

Lühidalt kordan juba varem valla-lehtedes eelmisel aastal kirja pandut. Eelmise aasta septembrikuu vallalehes jutustasin suve lõpust, sügise algusest ja „vabastajatest“, puskariajamisest karjamaal, Avinurme (20.09.2944) ja Porkuni (21.09.1944) lahingutest. Mati Õuna ja Hanno Ojalo raamatus „101 Eesti lahingut“ saab nendest ja paljudest Eestimaal toimunud lahingutest lugeda. Avinurmes tapeti kirikusse var-

junud haavatud Eesti Laskurkorpuse polkovnik Nikolai Trankmani käsul (oli NL spioon Eesti Vabariigi ajal – reetis sõjasaladuse Narva kindluse kohta). Punaarmee tankid ja liikursuurtükid hävitasid Avinurme ja Tudulinna teel suure osa taganejate (põgenike) voo-rist, mille käigus tapeti palju haavatuid ja eraisikutest põgenikke. See on sõjakuritegu (mis on aegumatu!).

Ka järgmisel päeval Porkuni lahingus Saksa poolel sõdinud eestlaste mahalakmine (iga kümnes rivistatu) venelaste poolt oli kuritegu. Nii Avinurme kui ka Porkuni lahingud olid vennatapulahingud, kuigi osalesid ka venelased. Nii elavjõus kui tehnikas oli Punaarmee ülekaal kordades suurem – Porkuni lahingus osales Saksa poolel 1500 meest, kaotati M. Õuna ja H. Ojalo andmetel 200-350 meest surnutena ja 600-1100 vangilangenutena. Punaarmee (Eesti Laskurkorpus) poolel võttis lahingutest osa 8000-10000 meest, langenuid ja haavatuid oli (ilmselt püüti meelega neid arve vähendada) nõukogulaste andmetel 45 (teistel andmetel 195, neist 73 surnutena).

Üheks Eesti sõjaajaloo kõige suuremaks vennatapulahinguks nimetatud heitluse mälestuseks rajati Vistlasse 2007. a suvel esimene Eesti sõjameeste kalmistu.

Simuna kihelkonna meestest Porkuni lahingus kirjutasin eelmisel aastal. Kui palju ühest või teisest külast Sak-

sa või Vene poolel osales, kes põgenes lände, kes langes vangi – kõik nimed on vaja veelkord üle vaadata – vanemate inimest käest küsides või arhiivianimeid uurides. Karta on, et kõike ei saagi lõpuni välja selgitada. Pealegi on venelased ka tänapäeval väga ülbelt arhiivimaterjalide avamist varjamas.

1991. a sõlmitud koostöölepingut Eesti Riigiarhiivi ja Venemaa Arhiivikomitee vahel kasutas väga oskuslikult Hilda Sabbo ja kirjutas raamatu „Võimatu vaikida“, kus Eesti lugeja sai esmakordselt tutvuda selle ajani (1991. a) täiesti salastatud dokumentidega. Saame teada 1940. a septembri EKP büroo istungite protokollidest, et nad ise tegid ettepanekuid „vaenuliku elemendi“ väljasaatmiseks Eestist ammu enne 1941. aasta juuniküüditamist. H. Sabbo kirjutab sissejuhatavas osas, et „looduses on nii elevant kui sipelgas võrdsed (õigus elule). Kui aga inimesed rikuvad seadusi üksiku inimese või terve rahvuse suhtes, siis tuleb vältimatult aeg vigu parandada. Vabadust ei kingita kandiku peal, kuid kättevõidetuna on vaja teda hoida ja kaitsta.“ Ka tänapäeval! Seda kinnitavad ka viimase aja sündmused Ukrainas.

Septembri lõpuni 1944 toimus Eestis veel mitmeid lahinguid – Keila lähedal 23. septembril, Muhumaa dessant 29.-30. septembril, Väikese väina ületamine 5. oktoobril, Tehumardi õõlahing 8.-9. oktoobril, Vintri dessant

12. oktoobril. Kahe viimati nimetatud lahingu kohta kirjutavad M. Õun ja H. Ojalo – Tehumardis tulemus selgusetu, Vintris Saksa poole võit. Langenuid oli Vintri lahingus nõukogude poolel 200-230, Saksa poolel väikesed kaotused.

Sõrve võitlustes (9.10-24.11 1944) osales Saksa poolel 11000-15000 meest ja langes või sai haavata 3000-4000 meest. Nõukogude poolel võitles 60000-70000 meest (sh 20000 eestlast) ning kokku langes ja sai haavata 20000 meest (sh 5000 eestlast). Kui palju eestlasi surma sai – võib-olla saab kunagi arhiividest enam-vähem täpse arvu.

Aga sügise (või ka suve lõpu) lahinguid on sajandeid varemgi peetud. Ümera lahing aastal 1210. Pärast Võnnu (Cesis) alt taganemist rünnati Saksa-Läti-Liivi malevat ja lahing võideti.

21. september 1217 – Madisepäeva lahing, kus eestlasi oli Viru, Järva, Harju, Rävala, Sakala ja loode-Eestist kokku 6000 meest, Saksa-Läti-Liivi vägi kokku 3000 meest. Eestlased saatsid kingitusi Vene (Novgorod ja Pihkva) vürstidele, kuid venelased jäid tulemata. Selle lahingu eestlased kaotasid (langes ~1000 meest), nende hulgas langes ka eestlaste juht Lembitu.

Oma ja naaberküla meeste (aga mitte ainult – ka lapsed, naised) saatusest järgmisel korral.

Jüri Kalvet

Valla spordielu asub korraldama uus rahvaspordiklubi juhatus

Mittetulundusühingu Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi senine juhatus (Ants Rikberg, Avo Part ja Raul Kütt) andis 26. augustil toimunud koosolekul teatepulga üle klubi uuele juhatusle, kuhu valiti Jane Kool, Aule Rebane ja Andri Part.

MTÜ Väike-Maarja Valla Rahvaspordiklubi (RSK) asutati 15 aastat tagasi – 7. oktoobril 1999 eesmärgiga võtta

pima Tallinna Pedagoogilise Instituuti kehalise kasvatuse erialale. Esimeseks töökahaks sai Kunda keskkool.

2. Mis ajast ja milliste tegevuste kaudu oled Väike-Maarja spordieluga seotud?

Väike-Maarja spordieluga sain tutvaks siis, kui tulin 1981. aastal siia kutsekooli direktoriks. Sellel ajal oli sport Väike-Maarja kolhoosis heal tasemel.

leemiks on kindlasti tõusnud raha hankimine ürituste läbiviimiseks, sest spordialane tegevus vallas on hoogsalt edasi arenenud, aga rahahulk nendeks tegevusteks on tõusnud minimaalselt. Kindlate ürituste puhul on välja kujunenud kindlad sponsorid, kes on oma öla ürituste korraldamisele alla pannud.

6. Kuidas klubi tegevus kulges? Mis röömustas ja mis jäi hinge kriipima?

Klubi tegevus on rahulikult, aga pidevalt edasi arenenud. Viimaseks suuremaks ettevõtmiseks oli kindlasti spordialade või spordialade gruppide kaupa osakondade moodustamine, nendele osakondadele juhtide leidmine ja sedamööda klubi tegevuse laiendamine. Loodetavasti suudavad eestvedajad koondada enda ümber tegusa huvilisteringi ning muuta sellega erinevate spordialadega tegelemise vallas aktiivsemaks. Hinge kripeldama ei jää midagi.

7. Millised suuremad kordaminekud on Sulle enim meelde jäänud?

Lurichi kevadjooksu start.

Esiteks on juba see kõik üks suur kordaminek, et selline klubi on ühe valla territooriumil peaaegu 15 aastat eksisteerinud ja kohaliku spordielu edendanud. Kindlasti on märgilise tähendusega seegi, et Väike-Maarja vald on kahel korral valitud maakonna sportlikumaks omavalitsuseks. Tänavu toimunud 24. Pandivere rattaralli järjekorranumber tähendab, et seda üritust on juba nii palju kordi läbi viidud ja sellest on kujunenud üks rahvaspordiklubi olulisemaid üritusi. Tänu osavõtule valdade suve- ja talimängudest on Väike-Maarja vald sportlikus mõttes olnud pidevalt vabariigis pildil. Kui uus juhatus värske ideedega jätkab, siis võib seni Eesti valdade mängude parim – 5. koht – saada kindlasti ületatud.

Tervisespordiüritusest Harjuta Terviseks! võtab iga aasta osa 700-800 erinevat inimest. Ühe valla kohta on see küllalt muljetavaldav näitaja. Ka valla meistrivõistluste regulaarne läbiviimine on asi, mille üle võib uhkust tunda. Siiani on iga aasta jooksul RSK väiksemal või suuremal toel läbi viidud kuni 45 erinevat üritust. Ebavere tervisespordikeskuse rajamisel ja sinna alevikust viiva kergliiklustee valmimisel on rahvaspordiklubil samuti oma osa olnud.

8. Oled nüüdseks juba 24 korda toimunud Pandivere rattaralli algataja. Kuidas sellele võistlusele ja korralduses toimunud muutustele tagasi vaataks ning mis rattaralli ligi veerand sajandist väärib enim meenutamist?

Algul alustasime kohaliku rattatüritusega, millest tänaseks on välja kasvanud rahvusvaheline ettevõtmine. Nagu eespool mainisin, on Pandivere rattaralli üks RSK tippüritusi. Selle ürituse jätkusuutlikkuse tagamine peaks kindlasti olema üks rahvaspordiklubi tähtsamaid eesmärke. Kindel on see, et meil oli rattaralliga tunduvalt lihtsam areneda tänasesse päeva, kui siit edasi minna. See on üks selliseid üritusi, kus valla juhtide toetus on jätkuvalt vajalik. Ei taha lõpetada oma juttu tõsisemates toonides, aga selle ürituse jätkumise

nemata ilmastikutingimustest. Samas tuli teha väga erinevaid alasid - joosta, suusatada, mängida korvpalli ja jalgpalli, ujuda, rassida jõusaalis ja siis veel aerutada, aerutada, aerutada tundide kaupa. Ilmselt köitiski mitmekülsus. Võistlussporti harrastasid ca 10 aastat, kuuludes ka Eesti koondise ridadesse. Arvan, et see tuules, viimas ja poris rassimine on minu isikut ja pingetaluvust ning kannatlikkust oluliselt kasvatanud ja mõjutanud ning andnud teadmise, et pole ületamatuid raskusi ja keerulistel olukordadel on alati lahendus. Siis pidasin pikema pausi, sest kui 7 aastat on su elu sisuks olnud 6 tundi päevas sportida, 3 korda päevas seista söökla järjekorras, elada hotellis, riidekapiks spordikott, siis tahtsin sellest lihtsalt eemale. Uuesti vaatasin spordiradade poole alles pärast 35. eluaastat ja siis oli tunne hoopis teine, kui polnud enam sundi, kõike sai mõnuga võetud. Hea meelega suusatan ja sõidan rulluisukudena ning ujun, vahel löön aerutajate pundiga kampa ja hulgume mööda merd. Aga võistelda ma enam ei taha, kuigi mõni aasta tagasi veel sõitsin nii Tartu suusa- kui rullimaratonil ja meresüsta maratoni, nüüd pigem naudin sporditegemist.

Aasta algusest olen juhitanud spordikeskust ja sportimiseks on aega jäänud üsna vähe. Kui enne liikusin kehalise õpetajana terve päeva, siis spordikontrolli olukord muutus – istusin kontoritooli. Tundes seda, millist mõju avaldab kontorilaua taga istumine, olen sügavalt imestanud – seda tööd tegevatel inimestel peab ikka raudne tervis olema.

2. Aasta algusest saadik oled ametis Väike-Maarja spordikeskuse juhatajana. Kas oled jõudnud siinsesse spordielu juba sügavuti sisse elada?

Eks ta, jah, kuidagi äkki algas. Visati vette ja õeldi – uju! Spordielu ei tähenda ju ainult üritusi ja sellega seonduvat, seda olin ennegi ju aastaid teinud. Uue ametiga kaasnes ka personalitöö ja kogu see paberimajandus, mida ma

Ants Rikberg (vasakul) eelmise aasta Eesti valdade suvemängude jooksurajal. Foto: Hilje Pakkanen

enda kanda spordielu korraldamine vallas ning valla võistkondade viimine maakondlikele ja vabariiklikele võistlustele. Juhatuses esimeheks valiti Ants Rikberg, kes jäi sellesse ametisse kõigiks 15 aastaks.

Rahvaspordiklubi 15 aastasse mahub palju ettevõtmisi. Muu hulgas on Väike-Maarja vald võtnud regulaarselt osa nii üle-eestilistest kui ka maakondlikest suve- ja talimängudest. Edukalt on enamasti olnud esimese kümne piirimail, mitmel korral on jõutud esikuuikusegi. Kahel korral on Väike-Maarjas korraldatud Eesti valdade talimängud.

Heidame juhatuses vahetuse aegu pilgu rahvaspordiklubi loomisele ja

Kuna olin ise kehakultuuri taustaga, oli huvi loomulikult olemas. Kundas olles juhendasin kergejõustiku- ja džuudotreeninguid. Väike-Maarjas olid mõnda aega minu juhendada enesekaitsetreeningud.

3. Kuidas jõuti Väike-Maarjas rahvaspordiklubi moodustamiseni?

Selleni jõuti Avatud Eesti Fondi Balti-Ameerika Partnerlusprogrammi poolt käivitatud projekti „Kohaliku omavalitsuse ja mittetulundussektori koostöö arendamine Eestis“ kaudu. Kuna selle projekti toetus oli mõeldud kodanikualgatuse tugevdamiseks ja erinevate ühiskonnasektorite koostöö süvendamiseks, siis asusimegi mittetulundusühingu Väike-Maarja Valla Rah-

Eesti valdade talimängude suusavõistlused Ebaveres 2010. a.

senisele tegevusele ning küsime vastavalt juhatuselt, milliste mõtete ja plaanidega asuvad nad uue hooaja ja vahel ka uue kohaliku spordiepohhi hakul tegevusse.

Uurime Ants Rikbergilt alljärgnevate küsimuste-vastuste kaudu, kuidas on rahvaspordiklubi tema juhtimisel ja osalusel seni toiminud ning kuidas mõjutanud ja kujundanud siinset spordielu.

1. Oled hingelt spordimees. Kust pärineb Sinu spordilembus ja kuidas Sinu sportimisteekond on kulgenud?

Mina hakkasin spordiga tegelema sõprade toel. Olen lõpetanud Kunda keskkooli ja sealt sai kõik alguse. Mul oli seal hea sõber Ivar Valge. Kirjutasime ühise kirja spordiajakirja „Kehakultuur“ toimetusele ja palusime leida endale treener, kes meid jooksutreeningu läbiviimisel juhendaks. Seal saime ka vastuse. Vastajaks oli Eugen Piisang, kes tollel ajal seal toimetuses töötas. Tema tegi meile esimesed treeningplaanid ja sellest kõik algas. Pärast keskkooli lõpetamist läksin õp-

vaspordiklubi moodustamisele.

4. Kes rahvaspordiklubi moodustasid ja millisena nähti klubi tegevust?

Rahvaspordiklubi käivitusrühma kuulusid Ants Einsalu, Gaide Ilves. Avo Part, Raul Kütt, Andrus Soidla, Ants Rikberg, Marje Eelmaa ja Urmas Kullas. Juhatus valiti kolmeliikmeline. Peale minu kuulusid sinna veel Raul Kütt ja Avo Part. Kuigi suurema enamuse ürituste puhul olin mina see, kes neid otsestest läbi viia aitas, olid Avo ja Rauli majanduslikult mõeldud ideed need, mis mind tihti õigele suunale juhataksid.

Klubi eesmärk oli arendada valla rahvasporti kolmes suunas: hakata läbi viima valla meistrivõistlusi, viia valla koondvõistkonnad välja Eesti valdade suve- ja talimängudele ning käivitada rahvaspordiüritus Harjuta Terviseks.

5. Kas ja kuidas klubi eesmärgid ja tegevussuunad nende 15 aastaga muutusid?

Eesmärgid, mis seati 15 aastat tagasi, on jäänud samaks ka täna. Prob-

10. Millised soovid ja soovitused annad klubi uutele juhtidele kaasa?

Uutele tegijatele soovin, et neis olev tegutsemistahe paari aastaga ära ei kustuks. Teiseks soovin neile värskeid ideid, kuidas uusi rahaallikaid voolama panna, mis klubi tegevust veelgi laiendaksid.

Spordiga tegelevad inimesed ei saa lugeda oma tunde ja minuteid, palju nad on tööd teinud. Meie tööaeg hakkabki siis kui teised inimesed puhkavad. Kui teeme seda tööd ainult sellepärast, et kord kuus pangaarvele mingi summa raha laekub, siis võiks hakata ametit vahetama. Arvan, et uuel juhatusel on võimekust kohaliku spordielu edasi arendada. Kui seda võimekust osatakse järjekindlalt õiges suunas ära kasutada, tulevad ka tulemused.

Vastlaliug Ebaveres.

Uurime küsimuste-vastuste abil rahvaspordiklubi juhatuselt uuel esimehelt Jane Koolilt, milliste soovide ja mõtetega võetakse teatepulk üle ning asutakse siinse spordielu edendamisele.

1. Oled oma olemuselt igati spordiinimene, kuidas Sinu senine sporditeekond on kulgenud?

Kui alustada päris algusest, siis teadlikult hakkasin ma spordiga tegema alles 8. klassis, enne seda sai palju proovitud – erinevaid pallimänge, kergejõustikku ning isegi balletti. 8. klassis alustasin aerutamise, mis tundus olevat tõsine väljakutse - treeningud toimusid enamasti õues, ole-

olin lubanud, et ma mitte iial tegema ei hakka. Nii, et iial ära ütle iial, sa saad seda topelt. Nüüd juba saan aru, mida ma teen ja kelle jaoks ma seda teen. Põnev on. Palju uusi inimesi, väga erinevatest valdkondadest, erinevad isiksused ja väärtushinnangud. Nüüd juba on nimes meele ja seosedki tekkinud, et kes millega tegeleb, või kelle poole mingi küsimusega pöörduda. Valla töötajate sõbralik toetus ja ääretult positiivne suhtumine minule, kui algajale paberimajanduse maastikul surfajale, on lihtsalt nii armas.

3. Kuidas meie spordimaastik Sulle tundub – nii tegijad kui võimalused?

Tuhande võimaluse maa. Peaaegu kõik on olemas, enamus reaalset ning ka ideelele on piisavalt ruumi jäetud. Ebavere tervisespordikeskus on mu meelest superkoht, väga hea auraga ja mõnusate metsaradadega. Oma ideaalpildis võiks sinna joonistada veel tuubiraja ja seikluspargi ja võimaluse pakkuda majutust ja pannkooke maasikamoosiga. Inimesed on tegusad ja valmis ning kuskil on kindlasti ka see kullapada...

Kui ma varasematel aastatel siin lihtsalt niisama suusatamas käisin, siis tundsin ikka, et olen nagu vana sõber, kes oli alati oodatud... Perenaine küsis alati, kuidas sul läinud on? Ja uisurada oli siin mitu aastat enne kui Rakveres. Olen siingi suviti nühinud tühimuseni ja imestanud, et millega need koha-

Jane Kool (paremalt teine) esimest Pandivere rattamaratoni korraldamas.

likud küll tegelevad? Kui ikka kuu aja jooksul ei kohta rajal peale enda mitte kedagi, siis paneb ju imestama. Või on elu nii tormiliseks ja põnevaks läinud, et tühikargamisele (sport minu isa tõlgenduses) pole mõtet aega kulutada.

Ning suur ja erinevaid võimalusi tegevuseks pakkuv võimla, vähesed väikesed asulad saavad eputada sellise hoonega nagu Väike-Maarjas on. Spordihoones tegutsevad küll mitmed erinevad treeningrühmad, aga maja oleks valmis vastu võtma palju enam, näiteks on suures saalis võimalik mängida peale võrk- ja korvpalli ka veel tennist. Kõik spordihooned võitlevad oma klientuuri eest ja pärast. Oma asukoha poolest on Väike-Maarja teistest suurematest keskustes üsna kaugel ja utoopiline oleks loota, et keegi Rakverest või Kohilast hakkaks siin trenni tegemas käima. Suunatud on see ikka kohalikule rahvale.

Viimasel RSK koosolekul sain tõelise ahaa-elamuse. Kui aasta alguses tundus, et inimeste kaasamine kuidagi nagu natuke „tõkkab“ ja kõik ei tule suure hurraakisaga kohe kaasa, siis nüüd on kõik justkui pöördunud. Palju põnevaid ideid, kuidas spordielu elavdada ja ära kasutada kohalikke võimalusi ning rajatise. Mis saab veel vahvam olla, kui inimesed, kes muidu on kuskil omaette nokitsedes sporti teinud, tahavad midagi ka koos ja kogukonna heaks teha.

Kuigi ka siin, nagu enamustes teisteki kohtades, valitseb sama tendents – on teatud kindel väike seltskond, kes kõi-gega tegeleb ja ülejäänud kogukond on suhteliselt passiivne.

4. Mis üllatab, mis rõõmustab ja mis häirib?

Üllatabki see, kui näed, kui palju su ümber on tegusaid inimesi, kes on

nõus oma aega ja ressursi panustama. Panustama mitte isikliku kasu saamise eesmärgil, vaid selleks, et kohaliku elukeskkonda elavdada ja pakkuda kaasalöömisvõimalust neile, kel selleks tahtmist ja soovi.

Rõõmustab see, kui hommikul ärgates päike paistab. See tähendab seda, et rõõmustavad inimesed, kelle silmad säravad, kes on nõus kaasa minema hullude ja veel hullemate ideedega, kes ei ütle esimese asjana ei. Äkki elavadki Väike-Maarjas ainult rõõmsad inimesed. Mulle küll tundub nii. Tulin ju siia praktiliselt võõrana ning 8 kuud olen kohanud naeratavaid, abivalmis, teotahtelisi ja heatujulisi inimesi.

Mind ei häiri miski, mul on paks nahk ja eesli kannatus. Kui mõnikord tahakski puusalt tulistada, siis elu on

õpetanud, et mõtle sellele asjale viie aasta perspektiivis. Kui see, mis sind hetkel häirib, sinu elu ja tegemisi ka viie aasta pärast mõjutab, siis haruta see pundar lahti. Ja ära vihasta, pigem imesta.

5. Kuidas tänavune spordiaasta on sujunud?

Aasta pole veel läbi, ehk on mõni ilus üllatus veel kuskil oma aega ootamas. Lumi näiteks.

Üritusi on olnud päris palju, on tulnud ette ka neid, mida aasta alguses plaaniski polnud. Oleme pakkunud tegevusi nii lastele kui ka täiskasvanutele. Siia mahuvad ettevõtmised, kus lihtsalt lustida on saanud (lumepäev, vastlapäev, Pandivere päev, jaanipäev) ja tõsisemad mõõduvõtmised (valla MV, Lurichi kevadjooks, Pandivere rattaralli, Pandivere rattamaraton, Georgi Kange rammuvõistlus, Ebavere Kange triatlon)

Valla meistrivõistluste üks hooaeg on läbi saanud ja uus uks ees. Suvised valdade mängud pakkusid palju üllatusi nii osalejatele kui ka pöidlahoidjatele. Tänuks üldkokkuvõttes 6. koht.

Meie supertublid jahilaskjad, kel vahe esimese kohaga jäi ainult 1 silm, mitu medalit kergetõustikus, kõie-veo meeskonna edukas 2. koht, mälumängijad, kes tihedas rebimises 4. koha välja võitlesid, vallavanem, kes igale poole jõudis (juhtide võistlus ning kergetõustik). Seda kõike oli palju rohkem, kui ma küsida oskasin.

Nautisin väga Ebavere Kange triatlonit, kõik sujus justkui õlitatult ja iseenesest ja tõi hulgaliselt rahvast kodust välja. Sportlased pole külast kuhugi kadunud, vaja ainult õige nišš leida.

Ka Rakke rattaklubi korraldatud Pandivere rattamaraton ning Filtri sarja

kuuluv Pandivere rattaralli töid meile palju külalisi, kes ehk sattuvadki siia ainult tänu spordiüritustele. Aga me oleme kaardil. Paljud rattamaratonist osavõtjad ei olnud enne Ebavere kes- kusest kuulnudki ning leidsid selle väga sümpaatse baasi olevat. Neist jäi maha lubadus tagasi tulla.

6. Millisena näed rahvaspordiklubi edasist tegevust – millega kindlasti jätkata ja mis tahab muutmist?

RSK-l on nüüd uus juhatus, kolm paari säravaid silmi. Ei taha kohe min- geid veksleid loopima hakata ja maa- kera pöörama hakata, pigem võtame samm-sammult.

Kõik traditsioonilised üritused jää- vad toimuma, osaleme kindlasti ka valdade mängudel. Väike-Maarja val- la meistrivõistluste osas oleme vastu võtnud otsuse, et jagame medaleid esimesele kolmele kohale nii täiskas- vanute kui ka laste arvestuses ja dip- lomeid enam ei anna. Otsime võima- lust, et tekitada kujunduslikult ühtne valla meistrivõistluste medal. Kellel on nüüd siinkohal häid ideid, võib sellest julgesti teada anda.

Üritusi on kindlasti vaja rohkem reklaamida, et info jõuaks sihtgrupini. Praegu oleme kajastanud vallas toimu- vaid spordisündmusi spordihoone ja valla Facebooki lehel ning valla kodu- lehel. Sinna tasub siis aeg-ajalt klikata. Suvest alates räägib meie sporditege- mistest ka „Virumaa Teataja“.

Oleme arutanud, et on küll igasu- guseid võistlusi, aga pole ühtki sellist

Jane Kool oma lemmikala – aerutamist nautimas. Foto: 5 x Erakogu

liikumissarja, kus igaüks ühel kindlal päeval nädalas võiks oma vormi testi- mas käia, olgu see siis joostes või suus- kadel. Siin saaks ära kasutada Ebavere tervisespordikeskuse suurepäraseid võimalusi.

Valla meistrivõistlustele ootame rohkem osalejaid. Pole vaja peljata, et seal võistlevad oma ala tipud, sugugi mitte. Enamused tulebki rohkem lusti pä- rast oma oskusi proovile panema, eks siis leita ka motivatsiooni enesearen- dusega tegeleda, olgu see siis mälu- mäng, male või suusatamine.

Ideed tulevad ikka meie endi seest, see ei tähenda, et ainult RSK võiks olla ideede generaator. Igasugused head mõtted on oodatud!

Rahvaspordiklubi juhte Ants Rikber- gi ja Jane Kooli küsitles
Ilve Tobreluts

Väino Stoltsen tuli maakonna senioride tenniseimestriks!

Väino Stoltsen võitis Lääne-Viru- maa meistrivõistlused senioride tennis- es vanuses 60+. Võistlus toi- mus 22.-23. augustil Rakveres.

Poolfinaalis oli vastaseks rakve- relane Leho Aros, Väino võitis 6:2, 6:3.

Finaalivastase Ülo Õuekallase (Rakvere) alistas Väino tule- musega 6:2, 6:4, kiire lõppmäng 10:4.

Väike-Maarja spordihoone 6. sünnipäevaturniir võrkpallis

Laupäeval 13. septembril pidas spordihoone oma sünnipäeva, tähistades seda ikka sportlikult nagu varasematelgi aastatel. Seekordne võrkpalliturniir oli oma järjekorranumb- rilt juba kuues. Kutse said võistkonnad, kes mängi- vad võrkpalli rahvaliiga tasemel. Osales kümme võistkonda – neli nais- konda ja kuus meeskonda – erinevatest Eesti paika- dest.

Päev pakkus põnevaid ja tasavägiseid mänge. Kui naiste võit- javõistkonnale Tervishoiule (Tartu) suutis konkurentsi pakkuda vaid Pai- de võrkpalliklubi, siis meeste hulgas oli kõik lahtine kuni viimase mänguni. Väike-Maarja meeste- le pakkus tihedat konkurentsi Tamsalu võrkpalliklubi.

Vaatamisyäärsus oli ka turniiri kõige vanema meeskonna Võsu Volle mäng, kus mängijate aastatepikkune koge- mus ja mängutarkus julgelt noorte meeste kiiruse ja jõu vastu astus.

Turniiri parimaks mees- mängijaks valiti Ivar Intel- mann Tamsalu võrkpalliklu- bist ja parimaks naismängi- jaks Maie Rummel Rakvere naiskonnast.

Pikk võistluspäev lõppes autasustamisega Ebavere tervisespordikeskuses.

Tulemused

Naised:

I Tartu Tervishoid (Kertu Rebane, Liis Noring, Kädi Möldre, Maria Roosa- lu, Heleri Kade, Triin Lekko)

II Paide VK (Piret Reinfeld, Anne Pöder, Ireen Lehtmets, Karin Lassi, Kadri Toom, Katre Vahtra, Maive Sibul)

III Tarvastu (Evi Püvi, Siret Rebane, Mai Vilgelm, Anne Elerand, Helja Ütsik, Elli Palumaa)

4. Rakvere (Maie Rummel, Anne Kallaus, Pille Raud, Jutta Vilgelm, Karin Vesmanen, Öie Malmberg, Ülle Teska)

Väike-Maarja meestel õnnestus sünnipäevaturniiri võit koju jätta. Foto: Kertu Rebane

Mehed:

I Väike-Maarja (Aivar Püvi, Kunnar Püvi, Rivo Täheste, Risto Aasa, Andres Savik, Rainer Teidla, Risto Jakobson)

II Tamsalu VK (Priit Maasik, Timo Tiisler, Ivar Intelmann, Lenar Rünk, Taa- vo Lauk, Tõnis Vainus, Indrek Mets)

III Triigi (Tarmo Rebane, Sten, Anslan, Allar Adamson, Aleksander Riehak- kainen, Allar Lind, Alar Tetting)

Triigi meeskond mänguhoos. Foto: Kertu Rebane

4. Tarvastu (Kert Kärner, Tiit Ro- senblatt, Riivo Sisask, Tarmo Taresaar, Gunnar Arak, Rauno Sisask)

5. Laekvere (Raimond, Timm, Kalle, Kristjan, Mati, Veiko, Tarmo)

6. Võsu Volle (Marti Kuusik, Rein Kopli, Mait Mäemets, Jaan Malmberg, Enn Toming, Hannes Veski, Valur Vool, Arne Innos)

Jane Kool
spordikeskuse juhataja

Triigis selgitati valla parimad rannavõrkpallis

Valla meistrivõistlused rannavõrkpallis toimusid Triigi liivaväljakul.

Ilm pidas vastu ja laskis mängijatel päevast täielikku mängurõõmu tunda. Osa võtnud võistkondi oli kokku 5, neli meeste võistkonda ja üks naiste võist- kond.

Tulemused:

I koht – Kunnar Püvi, Rivo Täheste, Aivar Püvi

II koht – Tarmo Rebane, Sten Anslan
III koht – Valdo Leist, Risto Jakob- son, Aivar Püvi

4. koht – Olaf Rebane, Innar Lille- mets.

Naiste võistkond – Kertu Rebane

ja Jutta Vilgelm – esines väga tublilt ja võitles end meestega konkureerides üldarvestuses teisele kohale.

Kolmanda koha võitnud võistkon- nas löi esimeses mängus kaasa ka Väino Stoltsen. Pärast teist mängu pidi ka Risto Jakobson lahkuma. Võitja- meeskonna varumängija Aivar Püvi oli valmis sõpru välja aitama. Nii mängis Aivar võitjameeskonna eest ja ka kol- manda koha saanud meeskonna eest, teenides kaela kaks medalit.

Jane Kool
spordikeskuse juhataja

Foto: Erakogu

Maadlusuudiseid

Laupäeval, 13. septembril osalesid meie noormaadlejad Leo Krenini XIII mäles- tusvõistlustel kreeka-rooma maadluses Paikusel.

Võistlus oli väga hästi organiseeritud ja meie maadlejatele pakkusid konkurent- si ka Läti tugevamate klubide maadlejad.

Saavutasime järgmised kohad:

2. koht – Kaarel Moorits
3. koht – Rasmus Kaasik
3. koht – Joel Visnapuu
3. koht – Holger Toots
3. koht – Andris Pent
4. koht – Kristo Prinken
4. koht – Kristjan Jaago

Lembit Kalter
maadlustreener

Koguduste teated

Väike-Maarja koguduses

Väike-Maarja koguduses Jumalateenistused pühapäeviti kell 12.00
Kogudust teenib hooldajaõpetajana Enn Salveste. Tel 5345 3967, e-post: enn.salveste@eelk.ee
EELK Väike-Maarja koguduse aadress: Tamme 3, 46202 Väike-Maarja, internetis: <http://www.eelk.ee/vaike-maarja/>.
Koguduse veebil saab Facebookis liituda grupiga "Taastame Väike-Maarja kiriku!"

Avispea koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 10.30.
Koguduse vaimulik on Eerek Preisfreund. Tel 323 5450.
Koguduse veebileht: <http://avispea.edicypages.com/et>
Kiltsi osadusgruppi veab eest Riina Tali, kokkusaamine toimub **igal neljapäeval kell 18.00** Kiltsi raamatukogus.

Simuna koguduses

Jumalateenistused pühapäeviti kell 14.00.
Koguduse õpetaja on Enn Salveste. EELK Simuna koguduse aadress: Allika 3, 46401 Simuna
Tel 5345 3967 või tel/fax 332 8021, e-post: enn.salveste@eelk.ee

Õpetaja kõnetunnid on laupäeviti kell 12-15, pühapäeval tund enne jumalateenistust. Kiriklike talituste ja hingehoidlikel vajadustel on kokkuleppel õpetajaga võimalik kohtuda teistel aegadel.

Kalmistumeistrite kontaktandmed:

Väike-Maarjas – Ruth Palmiste, tel 516 1809
Simunas – Helvi Vahter, tel 524 7944

EELK Väike-Maarja koguduse annetusrarve nr 221050284862 Swedpangas, kuhu saab teha annetusi kiriku taastamiseks.

Lugupeetud mehed!

Ootame teid toitumisega seotud koolitusele „Mees peab olema viljakas“ Simuna rahvamaja jalutussaalil 1. oktoobril kell 18.00-20.00.

Et mees oleks jätkuvalt terve, tegus ja vitaalne, siis antakse soovitusi, mida ja kuidas süüa, mis aitab ennetada haigusi, tugevdada immuunsüsteemi ning hoida normaalset kehakaalu ja vererõhku.

Esinema tuleb 2010. a parim koolikokk ja praegune toitlustusettevõtja Urmas Lindlo.

Kavas: **veidi teooriat ja siis praktiline pool - söögitegemine ja söömine.** Muretsema oma oskuste pärast ei pea ja palju tegema ka mitte, aga tore ja asjalik on õhtu kindlasti.

Üritust toetatakse programmist "Tervislikke valikuid toetavad meetmed 2013-2014"

Osalejatele tasuta.
Ootame rohket osalemist!
Lisainfo: Reet Maadla, tel 523 5544

Reedel, 31. oktoobril kell 18.00
Väike-Maarja seltsimajas

Heategevuskontsert "Rõõm muusikast"

Pääse 2 eurot.
Kontserdi tulu eest soetatakse kooli muusikainstrumente.

Müüa või anda üürile Kahetoaline, korras, rõduga korter Triigis II korrusel.

Aknad ja rõduuks vahetatud.
Info tel 528 9502

OÜ ETEST PR

ostab metsa- ja põllumaad

Info tel 504 5215, 514 5215 ja meiliaadressil: info@est-land.ee

Väike-Maarja Valla Infolehe väljaandja:

Väike-Maarja Vallavalitsus,
Pikk 7, 46202 Väike-Maarja,
tel 329 5750, www.v-maarja.ee

Toimetaja: Ilve Tobreluts

Toimetuse kolleegium:

Olev Liblikmann, Krista Ustav, Ellu Moisa,
Reet Esmäe, Hans Kruusamägi.
Kaastööd ja teated palume saata hiljemalt 5.

kuupäevaks Ilve Tobrelutsu e-posti aadressil: ilve.tobrelutsu@v-maarja.ee, tel 329 5759.
Toimetuse võib tekstide lühendada.

Toimetuse ei vastuta reklaamide sisu eest.

Trükitud:

Trükikoda TRÜKIS AS,
Pargi 27F, 41 537 Jõhvi.
Ilmub kord kuus, kuu lõpunädalal.
Tiraaž 2000 eksemplari.

Kooli talu

**võtab
rendile
või ostab
põllumaad**

**Väike-Maarja
vallas.**

**Priidik Preem,
tel 5801 6368
Matti Preem,
tel 529 8037**

Kas keegi leidis?

**11. augusti õhtul kaotatud
Äntu sinijärve ujumiskoha
juures kaks kuldsõrmust
– üks kullast klotser, teine
kahevärviline kullast abi-
elusõrmus.**

Leidjale tasu.
Tel 504 4003

Tartu mets
ostab
metsakinnistuid
ja põllumaid
kogu Eestis.
Tel 5557 7007.
janno@tartumets.ee
www.tartumets.ee

**Kohalik
põlumees
võtab
rendile
või ostab
põllumaid**

Headel
tingimustel
hea hind.
Soovi korral
ettemaks.

Kontakt **Rein Miller**
telefonil **5392 6640**

**Ostame kasvavat metsa,
põllumaad ja metsa-
kinnistuid hinnaga
kuni 10 000 eurot/ha.
Kinnistud võivad olla
tehtud raietega või aset-
seda piiranguvööndis.
Tel: 56 111 900**

Õnnitleme eakaid sünnipäevalapsi!

*Astu reipana edasi eluteel,
olgu tervist ja õnne Sul veel ja veel ...*

Oktoober

98 Salme Vahemaa - 3. oktoobril
90 Helmi Neeme - 12. oktoobril
86 Vaima Kivistu - 21. oktoobril
85 Zoja Iljina - 13. oktoobril
84 Õie Raidla - 30. oktoobril
83 Eeva Jürgen - 22. oktoobril
83 Kaljo Geidik - 30. oktoobril
82 Hilda Riispere - 2. oktoobril
82 Jaan Danilas - 21. oktoobril
81 Adele-Marie Metsaru - 6. oktoobril
81 Ellen Koppas - 6. oktoobril
81 Heino Klaan - 6. oktoobril
81 Eino Lepiksoo - 11. oktoobril
81 Veera Sikk - 14. oktoobril
81 Oskar Buht - 21. oktoobril

81 Heino Midt - 22. oktoobril
81 Aino Piibe - 29. oktoobril
81 Ethel Roosla - 31. oktoobril
80 Õie Geidik - 14. oktoobril
80 Helvi Hiimäe - 26. oktoobril
75 Ilme Sein - 2. oktoobril
75 Ele Kivisaar - 9. oktoobril
75 Endla Liivoja - 24. oktoobril
75 Mare Klement - 29. oktoobril
70 Malle Dengo - 5. oktoobril
70 Eha Jõesaar - 11. oktoobril
70 Vambola Palk - 11. oktoobril
70 Tiit Vahter - 15. oktoobril
70 Tiit Sähkur - 17. oktoobril
70 Ene Reinsteinn - 26. oktoobril

Soovime õnne ja tugevat tervist!

Väike-Maarja Vallavalitsus

NB! Palume inimestel, kes ei soovi, et lehes avaldatakse tema sünnipäevaõnnitlus, teatada sellest toimetajale tel 329 5759.

Õnnitleme noorimaid vallakodanikke

Karl Sebastian Savinski – 2. juulil
Ajana Krasniqi – 9. augustil
Timo Jürna – 11. augustil
Meribel Raudsepp – 13. augustil
Diandra Tälli – 14. augustil
Mia Maribel Eesalu – 14. augustil
Mia-Liisa Pool – 22. augustil
Mirell Kumm – 1. septembril

Olge rõõmsad, terved ja tublid!

Infopäev hooldekodu päevakeskuses

22. oktoobril kell 11.00 toimub Väike-Maarja hooldekodu päevakeskuses infopäev omaste hooldajatele ja teistele huvilistele.

Teemad: ergonoomika- ja füsioteraapiavõtted lähedase abistamiseks.

Info tel **5656 4959**
Tiia Uutsalu

Tuntakse huvi

- Vene päritolu kontaktorite, - otsilloskoopide,
- kaitselülite, - elektroonika plaatide ja detailide,
- raadiojaamade-saatjate, - ning militaar-elektroonika vastu.

Info tel 5458 3370

Mälestame

Rein Ravel	04.02.1941 – 18.08.2014
Uno Hansson	20.07.1955 – 18.08.2014
Albert Nikanov	11.10.1932 – 26.08.2014
Aare Kaldaru	23.03.1945 – 27.08.2014
Jaak Kivila	18.12.1942 – 28.08.2014
Vambola Ömmik	21.07.1930 – 10.09.2014
Arvi Vaalu	14.06.1939 – 11.09.2014

*Puude ladvas tasa nutvas tuules
me väikeses leinas langetame pea ...*

Väike-Maarja Hooldekodu

(Ravi I, II korrus)

päevakeskuse kaudu on võimalik tellida Inkotoa pakutavaid
URIINIPIDAMATUSE ABIVAHENDEID:

- naha- ja haavahooldusvahendid,
- imavad aluslinad,
- mähkmed jm.

Isikliku abivahendi kaardi olemasolul kaup 40% soodsamalt.

Tellitud tooted tuuakse kohale **10. oktoobril kell 9.00 – 11.00.**

Tellimiseks ja infoks helistada telefonidel **326 1345** või **5656 4959**